

Javne tribune o gospodarski reformi

O tem, kako se sprovaja v življenje gospodarska reforma v občini Cerknica, nam je povedal član koordinacijskega odbora pri občinskem odboru SZDL in sekretar občinskega odbora SZDL tovariš Srečo LONČAR naslednje:

»Medtem, ko delovne organizacije v občini zelo intenzivno delajo na izračunih gospodarjenja v novih pogojih, se po nekaterih kolektivih, zlasti večjih, že sestajajo člani samoupravnih organov in sindikalnih podružnic ter razpravljajo o ukrepih, ki jim bo potrebno nujno izvršiti za izkoriščenje vseh notranjih rezerv. Zlasti razgibane so razprave v kombinatu Brest in v Kovinoplastiki, medtem ko gre z izračuni nekoliko počasneje v manjših podjetjih predvsem v Gabru in Jelki.

Občinski odbor SZDL je v vseh desetih krajevnih organizacijah SZDL organiziral sestanke, ki so imeli predvsem značaj tolmačenja vsebine gospodarske reforme. Na Rakeku, v Starem trgu, v Novi vasi in v Cajnarjih smo pripravili javne tribune na katerih sta govorila republiška poslanca Jože Lesar in Tone Gornik. Tribune so bile dokaj dobro obiskane, občani so najbolj pozdra-

vili nove ukrepe v kmetijstvu, grajali pa so predvsem prekomerne podražitve kruha precej nad republiško povprečje in mesa zaradi nerealnih kalkulacij, gostinske organizacije zaradi dvakratnih dvigov cen pred in po reformi, slabo ekspanzivnost in odmaknjenost občinske uprave od občanov, kar povzroča tudi odmaknjenost same skupščine od potreb in želja volilcev, nedelavnost nekaterih svetov, nepotrebno potrošniško mrzlico pred podražitvami, ki je imela za posledico celo pomanjkanje nekaterih prehrambenih izdelkov itd.

Koordinacijski odbor ima največ težav z zbiranjem rezultatov gospodarjenja po kolektivih, katerih preko občinske uprave ni moč dobiti. Po mnenju odbora in članov sindikalnih podružnic, ki so obravnavali podražitve, je tudi novi predlog cen kruha previsok, saj je še vedno nad republiškim povprečjem. Občinska uprava po mnenju koordinacijskega odbora tudi prepočasi ukrepa na področju organizacijskih oziroma kadrovskega premikov v zvezi z reformo in okrnjenim občinskim proračunom.«

MLD

Iz razprave predsedstva Občinskega sindikalnega sveta

NA SEJI PREDSEDSTVA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA CERKNICA, KI JE BILA 18. AVGUSTA, SO OBŠIRNO RAZPRAVLJALI TUDI O POLOŽAJU, V KATEREM SO SE ZNAJDELE GOSPODARSKE ORGANIZACIJE PO UVELJAVITVI NOVE GOSPODARSKE REFORME

Občinski sindikalni svet in občinski odbor SZDL Cerknica sta takoj po nastali reformi povzela potrebne korake v smeri dajanja pomoči posameznim manjšim gospodarskim organizacijam, da bi se te laže znajdele v nastali situaciji in povzele potrebne korake pri ureditvi notranjih odnosov v podjetju samem.

Ugotovili so, da so izračune v roku izvedli pri Brestu, Kovinoplastiki in Jelki Rakek. Ostala podjetja pa so bila pri izračunih nekoliko v zaostanku.

Na podlagi izračunov so ugotovili, da posamezna podjetja gospodarsko stojijo še kar dobro, kar se pa ne da trditi, da bo tudi v bodoče tako ostalo, če ne bodo gledali na povečanje produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja in ne samo za povečanje osebnih dohodkov.

Po statističnih podatkih je plan v gospodarstvu razen iz kmetijstva dosežen v prvem polletju v višini 48 %.

Pri rentabilnosti je opaziti močan upliv lanske leto vloženih investicijskih sredstev.

Nasplošno pa produktivnost rase bolj počasi kot osebni dohodki. Povprečje osebnih dohodkov na zaposlenega v gospodarstvu v prvem polletju je bilo 39.200 dinarjev.

Iz navedene lestvice je razvidno, koliko so porasli osebni dohodki v posameznih podjetjih v primerjavi prvega polletja 1964/65.

	os. doh. za	indeks produktivnosti
Kovinoplastika	29,3	104,3
Brest Cerknica	15,7	127,4
Gaber Stari trg	18,1	140,6
Jelka Rakek	26,3	113,4
Škocjan Rakek	50,0	134,5
Gostinstvo Cerk.	56,0	139,6
Elektrožaga	16,5	113,4
Center obrti	31,7	163,3
Vodna skupnost	87,2	143,1

V primerjavi za prvo polletje 1964/65 je bil v gospodarstvu razen iz kmetijstva porast osebnih dohodkov v višini 21,7 %, indeks produktivnosti pa je porasel na 119,7.

Podjetjem povzročajo resne težave razni dolgovi, ki jih je bilo v prvem polletju v višini ene milijarde in 154 milijonov. Večina podjetij je s proizvodnjo pod planom, razen posameznih izjem, kot je Škocjan Rakek, kjer so imeli v prvem polletju sorazmerno velik promet, ki pa bo v bodoče vsekakor odvisen od njihovih cen, s katerimi so zelo visoko skočili. Ni nobena skrivnost, da večina potrošnikov iz Cerknice rajši hodi nakupovati v Ljubljano, kjer so nekateri artikli tudi za nekaj tisočakov cenejši.

Večni problem je cerkniško gostinstvo, saj imajo v prvem polletju izgube čez štiri milijone. Vsekakor bo potrebno na

tem področju v bodoče povzeti potrebne ukrepe.

Slabo kaže tudi neurejeno zunanje tržišče. Letošnji plan izvoza je predviden v višini 2.344.000 dolarjev. V prvem polletju je bil izpolnjen samo 875.332 dolarjev.

V Jelki Rakek imajo težave z oddajo prikolic, ki so jih pričeli izdelovati lani, ker je otežkočena dobava gum. V planu imajo delati za podjetje Uljanik v Puli posamezne dele za njihovo proizvodnjo.

Pred nenehnimi težavami se prav tako nahaja občinska skupščina, saj jim po proračunu manjka za kritje stroškov okoli sto milijonov. Rebalans proračuna predvideva zmanjšanje predvsem pri štipendijah, ljudskih knjižnicah, podporah, zemljiških zavarovanjih, zdravstveni preventivi, komunalnem in drugih skladih.

Zmanjšanje zaposlenega kadra so že izvršili in bodo tudi po tej strani nekoliko prihranili. V povprečju osebni dohodki občinskih uslužbencev niso posebno visoki, če jih primerjamo z osta-

limi občinami. V Logatcu, ki je sorazmerno manjša občina, imajo osebne dohodke za pet tisoč dinarjev višje.

Nasplošno so ugotovili, da imata najboljše pogoje Kovinoplastika in Brest Cerknica, vendar pod pogojem, če se boboljšalo stanje na tržišču.

Nezaposlitev se je zadnje čase podvojila, vendar to vprašanje še ni problematično.

Člani sindikata, katerim je delovno razmerje prenehalo brez njihove krivde, dobijo denarno pomoč od občinskega sindikalnega sveta, ki se izplačuje na osnovi tega, kolikšna je bila višina vplačanih članarin.

V mesecu avgustu je bilo prijavljenih na zavodu za zaposlovanje v Cerknici 49 nezaposlenih. Od teh je bilo samo 16 takih delavcev, ki so bili upravičeni do podpore od strani sindikata. Ugotovili so, da so sindikalne podružnice zelo pasivne pri tolmačenju novih ukrepov. Vsekakor bo potrebno, da se bolj potrudijo in svoje članstvo temeljito seznanjajo z vsemi spremembami v podjetju in izven. Najbolje so svoje člane informirali o reformi po poslovnih enotah »Bresta«. Bošt

Šolanju strokovnega kadra in kadrovske politiki je posvetiti čedalje več pozornosti

Strokovno izobraževanje delavcev v gospodarskih organizacijah ima za sabo dolgoletne izkušnje, ki bodo zagotovo pozitivno vplivale pri delu na tem področju splošnega dviga kulturne ravni proizvajalcev.

Od osvoboditve pa do danes se je ta oblika izobraževanja zelo hitro razvijala. K temu je brez

dvoma pripomogel hitri razvoj industrije, ki je zahteval čedalje večji priliv delovne sile iz vasi v industrijo. Nujno je torej bilo, da se ta delovna sila vsaj delno hitro osposobi s pomočjo raznih seminarjev, tečajev in drugih oblik izobraževanja za čim uspešnejše delo v proizvodnji.

(Nadaljevanje na 2. str.)

GOSPODARSKA REFORMA IN PROBLEM ZAPOSLEVANJA MLADINE

Letos j v naši občini končalo redno osemletno šolanje 263 mladih ljudi, od katerih jih okrog 30 % šole ni uspešno zaključilo, vendar pa se vsa ta potencialna sila želi vključiti v našo proizvodnjo ali nadaljnje šolanje, da bi tako čimprej s svojim delom začela izgrajevati sebi in skupnosti boljše prihodnost. Po podatkih pa se je zaradi težjih pogojev v šole II. stopnje vpisalo le 70 mladincev, 38 se jih je odločilo za razne poklice, 38 bo nadaljevalo verjetno osnovno šolanje in si tako pridobilo popolno osemletko in nekaj jih bo ostalo doma na kmetijah pri svojih starših. Toda neopredeljenih je ostalo tako še 112 mladih ljudi, pred katerimi so se nenadoma zaprla vsa vrata in sredi življenja so se znašli brez jasne perspektive in brez možnosti za svojo eksistenco. Sprejem v šole II. stopnje je omejen, tovarne in podjetja so občutno skrčila vajenska mesta, prav tako pa popolnoma ustavila zaposlovanje, da mlad človek res ne vidi iz tega pravega izhoda, kar le poglablja njegovo nezaupanje in tudi njegov ustvarjalni duh.

Stanje je trenutno pač tako, vendar pa je vprašanje ali so vsi ti ukrepi tudi popolnoma pravilno zastavljeni, ali pa so le od-

raz kratkovidne kampanjske politike skozi očala gospodarske reforme, pa naj bo delovnih kolektivov ali pa družbeno-političnih skupnosti.

Finansiranje srednjega šolstva še vedno ni odločno rešeno, še vedno je precej občin in tudi delovnih kolektivov, ki ne ovdajajo dogovorjenih sredstev v skupni sklad in ki se ne držijo svojih obvez. Ali se bo res pred mladega človeka ob sprejemu v šolo II. stopnje postavilo vprašanje, od kje je doma, in če bo doma iz občine, ki svojih obveznosti ni poravnala, mu bo enostavno onemogočen vstop v to šolo? Mislim, da do takih in podobnih ekstremov ne sme priti, ampak morajo prej poiskati ustrezne rešitve.

Nadalje je vprašanje učnih mest v našem gospodarstvu in obrti. Kot da so sedaj vajenci delovni organizaciji v breme, ker jim mora izplačati najmanj 50 % dohodka nekvalificiranih delavcev. Si mar mladi ljudje tega ne zaslužijo? In kdo bo gospodarstvu vzgajal in učil kvalificirano delovno silo, če ne ravno tovarne in podjetja sama.

Vedno govorimo o nerazviti terciarni in uslužnostni dejavnosti, a sedaj za tak kader nimamo prostih učnih mest. Prav ta-

ko se bodo morale tudi obrtne delavnice kaj razširiti in si mogoče organizirati tudi proizvodnjo na malo višji tehnološki ravni, za kar bodo prav gotovo rabile več kvalitetnega kadra, ki pa ga bodo morale same vzgojiti.

Tudi omejevanje zaposlovanja v delovnih organizacijah v smislu reforme ni iskanja notranjih rezerv, je velikokrat pogojeno brez kakih globljih analiz in ne utemeljeno, še posebno, če se ob tem čuti še tendenca zmanjševanja proizvodnje. Jasno nam bi moralo biti, da bo le z maksimalno povečano proizvodnjo in obenem boljše kvaliteto moč zmanjšati proizvodne stroške ter tako zagotoviti razvoj našega gospodarstva in njegovo vključevanje v mednarodno delitev dela. Seveda ni s tem mišljeno, da nekje delovne sile, posebno administracije, ni preveč, kar pa posebno za področje cerkniške

občine ne bi držalo, zato bo prvenstveno potrebno poiskati notranje rezerve v nekaterih komercialnih in tehnološko-organizacijskih momentih, ne pa brez računice v odpuščanju in zmanjševanju zaposlovanja ali celo v omejevanju izobraževanja strokovnega kadra, ki je prvi pogoj za uspešen preporod našega gospodarstva.

Z omenjenimi besedami nisem mislil kampanjsko ali parolarsko zavzeti svoje stališče, ampak sem hotel na interpretacijsko enostaven način opozoriti delovne organizacije, da naj pri nadaljnjem zaposlovanju izhajajo iz realnih postavk in če se bo sicer pri intenzivnem povečanju proizvodnje pokazala tudi potreba po novi delovni sili, naj zaposle prvenstveno te še neopredeljene mlade ljudi, pri čemer naj upoštevajo tudi uspeh posameznika v osemletki. **Košćak Franc**

Šolanju strokovnega kadra...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sedanje stanje v delovnih organizacijah še kljub temu ne odgovarja vsaj v tisti meri ne, kot bi si želeli.

Ta problem rešujemo z dajanjem štipendij za študij na raznih strokovnih šolah, kar pa ni zmeraj dovolj za kritje potreb v proizvodnem procesu. Danes je zelo težko podati enotno koncepcijo sestave notnih programov izobraževanja, ker je to delo odvisno od zahtev posameznih gospodarskih organizacij, njihove kadrovske strukture, programa proizvodnje, njihovim finančnim pogojem in podobno.

Da bi lahko izdelali realni plan potreb po kadrih, njih izobraževanja in zaposlovanja, morajo podjetja razpolagati s temeljito vodeno kadrovske evidenco, ki mora med ostalimi podatki zajemati: evidenco strukture zaposlenih; evidenco stanja strokovnega kadra; evidenco oblik možnega izobraževanja v delovni organizaciji; evidenco stroškov izobraževanja; evidenco rezultatov tistih, ki se izobražujejo in cel niz ostalih evidenc, ki jih delovna organizacija rabi pri rednem poslovanju s kadri.

Iz dosedanje prakse je razvidno, da je preskrba strokovnega kadra, razen že omenjenega načina potekala tako, da se je izobraževal kader iz vrst že zaposlenih v podjetju in s pritegovnjem i zostalih delovnih organizacij, kar je povzročilo nenehno fluktuacijo. Ta način preskrbe kadrov ni bil vedno dovolj uspešen, ker je bil pogojen z raznimi posledicami, ki so na podjetja negativno vplivale.

V današnjih pogojih boljšega gospodarjenja je nujno potrebno, da se podjetja orientirajo predvsem na domači kader, kateremu naj omogočijo študij v rednih ali izrednih šolah, ker se bo tako laže vključil v delo podjetja. V cilju, da si že zaposleni kadri dopolnijo potrebno znanje, jim je vsekakor omogočiti možnost takega študija. Novi zakon o delovnih razmerjih

omogoča način študija že zaposlenih, važno je, da tak študij koristi podjetju in da imajo odgovorni faktorji v podjetju za to razumevanja.

Poznano je, da večji del delovnih organizacij še nima pravilnika o strokovnem izobraževanju članov delovnega kolektiva. Ravno tako ni ta problem reguliran v statutih.

Pravilnik bi moral točno določati komu in pod katerimi pogoji se daje finančna pomoč za študij.

Razumljivo je, da je to samo eden izmed mnogih problemov, s katerimi se srečujejo delovne organizacije pri svojem rednem delu, vendar je tudi ta problem take važnosti, da je treba njemu nujno posvetiti več pozornosti.

Zadnje posvetovanje kadrovskega delavcev naše komune je pokazalo, da dobro organiziranih kadrovske službe, z manjšimi izjemami, nimamo. Problemi kadra se še zmiraj rešujejo po starih metodah, ki niso vedno tudi koristne.

Osnovne smernice za bodoče delo so na posvetovanju podane. Vendar do danes posebnih rezultatov ni bilo.

Vzrok takemu stanju brez dvoma leži na tistih osebah, v delovnih organizacijah, ki so dolžne sprovajati kadrovske politike.

Novi gospodarski ukrepi narekujejo, da se med ostalim tudi izobraževanje kadra še bolj temeljito izvaja kot doslej.

To zahtevno delo pa lahko izvaja le taka služba in tak kader, ki je za to ustrezno usposobljen.

Še pred reformo ni bilo posebnega zanimanja za tovrstno delo, zato ni nič čudnega, da so ponekod ravno kadrovske službe prišle na udar zmanjševanja, kot da ravno tukaj leži tista skrita rezerva, s katero je potrebno razčistiti v prvem planu.

Mogoče da se tudi na tej plati najdejo rezerve, dejstvo pa je, da bomo morali v bodoče posvetiti strokovni rasti proizvajalcev še več pozornosti kot doslej. **Bošt**

Iz zadnje seje občinske skupščine

Po začetem delu in naših skupnih naporih pri uveljavljanju in izvedbi gospodarske reforme se srečujemo s problematiko, ki smo jo pričakovali, pa tudi z vprašanji, ki se nam na novo odpirajo. Izvedba reforme bo zahtevala še veliko poglobljenega dela in naporov tako posameznikov, kot skupnosti. Delovne in družbeno politične organizacije so skupno, v čimtesnejši povezavi pristopile h kar najuspešnejši realizaciji skupnih ciljev. Vemo, da bomo reformo izvedli, da bomo pri tem prebredli še marsikatero težavo. Ko postavljamo ceno za uspešen potek zastavljenih nalog, pa ne smemo pozabljati na našega delovnega človeka in na njegov standard. Občinska skupščina je vdrugič razpravljala o cenah najosnovnejših živil, ki jih občani največ potrošijo in katerih visoke cene bi utegnile prizadeti delovnega človeka.

Mišljenje obeh zborov občinske skupščine je bilo, da je potrebno znižati ceno kruhu tako, da postavili ceno belemu kruhu 210 dinarjev za kilogram, črnemu pa 142 dinarjev za kilogram. Člani občinske skupščine so tudi korigirali ceno mesu. Sprejeli so sklep o najvišji cen iza perutnino. Najvišja cena za kilogram piščancev sme biti odslej 1.000 dinarjev. S tem naj bi bila povečana možnost, da bi meso perutnine v določeni meri zmanjšalo potrebe po sorazmerno precej dražjem telečjem mesu. Naši predstavniki v občinski skupščini so obenem zmanjšali marže za določene proizvode, s čemer se bo cena tudi nekaterim drugim prehrabnim artiklom nekoliko znižala.

Razprava je tekla tudi o najvišjih prodajnih cenah za drva. Najvišja dovoljena cena drvem najboljši kakovosti ze 6.580 din za pm. Najcenejša in manj kakovostna drva bodo imela ceno

2.210 din za pm. Premog bomo kurili z ozirom na kvaliteto po ceni, ki se bo gibala od 15.400 dinarjev do najvišje dopustne cene, za najkvalitetnejši premog 16.000 dinarjev.

Ugotavljamo lahko, da smo v samem startu reforme že zabeležili določene uspehe. Res da se tu in tam srečamo še s pojavi nerazumevanja ali namernega odklanjanja novih načel, po katerih naj se oblikuje način gospodarjenja, vendar smo prepričani, da bomo vse negativne pojave v primernem času odklanjali.

Skrb in važna naloga delovnih kolektivov, družbeno političnih organizacij ter družbeno političnih skupnosti bo tudi v bodoče, da seznanjajo proizvajalce, oziroma občane v čimširšem krogu o smislu, nalogah in metodah, ki se jih bomo posluževali, da bi dosegli svoj namen, zadovoljili našim skupnim interesom ter tako izvedli reformo.

Mladinski odred predvojaške vzgoje v besedi in sliki

Komaj so odšli mladinci prve izmene, že so bili tukaj novinci. Mladi ljudje, polni volje do dela in znanja. Človek bi dejal, da tekmujejo, kdo bo boljši. Najbolj je bilo zanimivo praktično delo. Tukaj so se mladinci seznanili poleg osnovnega orožja še z ostalim. Vsi so pazljivo spremljali predavanja. Večkrat so postavljali tudi zahtevna vprašanja. Čeravno so bili letos življenjski pogoji nekoliko slabši od lanskoletnih, uspeh štiriindvajsetdnevnega dela ni izostal.

Že v začetku druge izmene so se mladinci udeležili pohoda in zborovanja na Slivnici, na katerem je govoril narodni heroj Janez Hribar.

Ob povratku so bili veseli in razigrani — polni mladosti. Pri političnih urah je bilo zelo živahno, predavatelj skoraj ni imel časa odgovoriti na vsa vprašanja o novi gospodarski reformi. Obravnavali so tudi vprašanje kmetijstva, saj je bila večina ravno iz kmetijske dejavnosti. Vsako jutro je bila telovadba, kot v redni JLA. Mladinci so posebno pogrešali športnih rekvizitov, katerih pa na žalost ni bilo na razpolago.

Ob zaključku je komandni kader pripravil ob sodelovanju članov ZB spominsko svečanost na Vražjem vrtcu.

vojno. Povedal je, da je bilo samo v Babnem polju čez 100 žrtev fašističnega nasilja.

V poletju leta 1942 so v vas prihrumeli Italijani in na zverinski način pobili 40 mož in

ca na tragedijo druge svetovne vojne. Člani predvojaške vzgoje so s spoštovanjem uredili okolično spomenika tako, da je nudila lep videz vsem tistim, ki so

POSTOJ, TOVARIŠ, SPOMNI SE NA MRTVE, VSE KAR VELIKO JE, VSKALILO JE IZ ŽRTVE IN TI, KI ŽIV SI, MRTVIM SI DOLŽNIK.



Trio »Veseli vandrovički« so skrbeli za zabavo

Foto: Hren

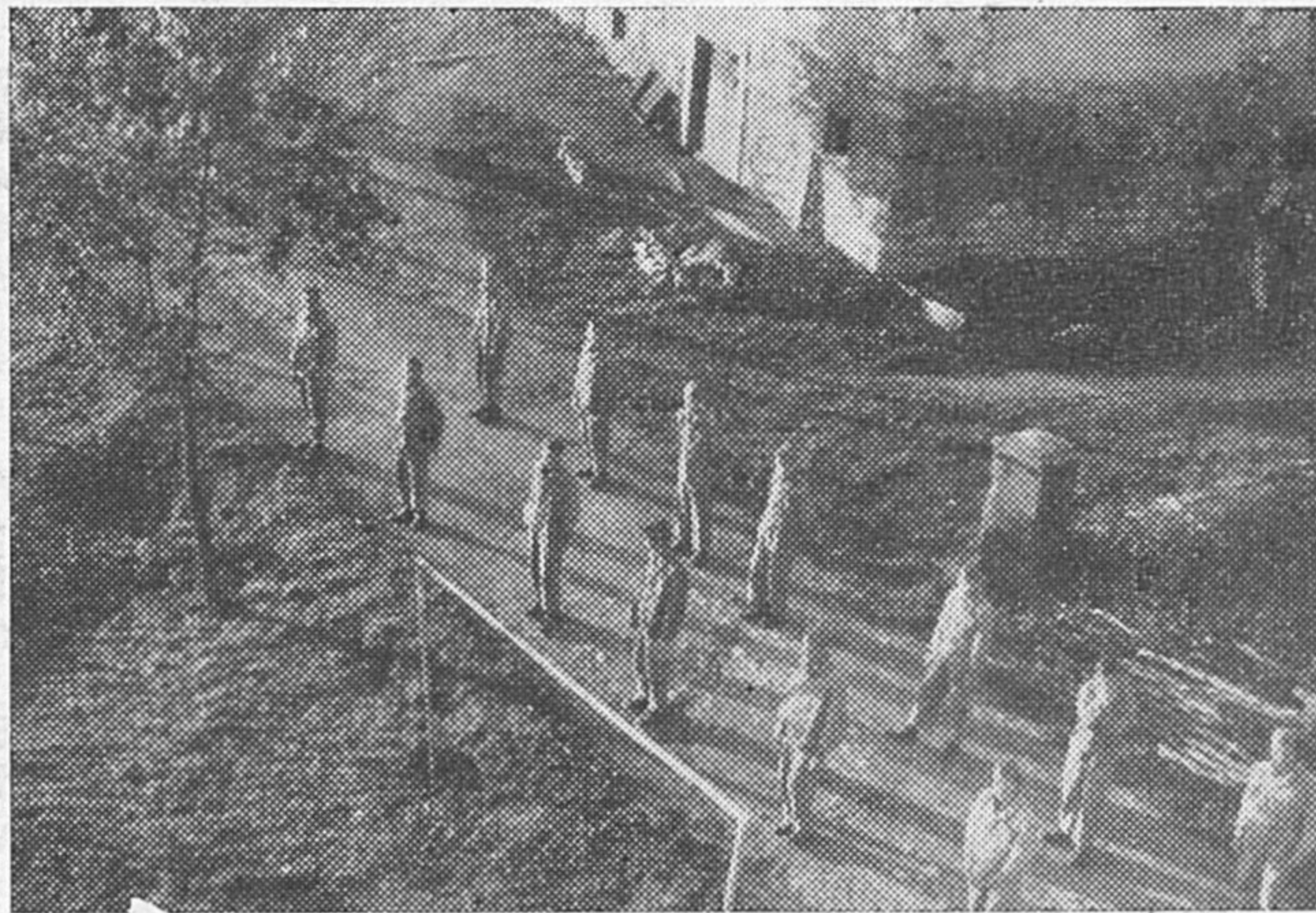
fantov, ki so jih našli doma, zažgali pa več kot polovico vasi. Veliko spomenikov je priča, koliko so takrat pretrpeli ljudje

se svečanosti udeležili v zelo velikem številu, čeprav je bli delavnik.

Še enkrat se spominjam besed, ki govorijo:

Svečanosti so se ravno tako udeležili v večjem številu predstavniki političnih in družbenih organizacij iz Cerknice in drugod.

Janez H.



Mladinci predvojaške vzgoje pri jutranji telovadbi

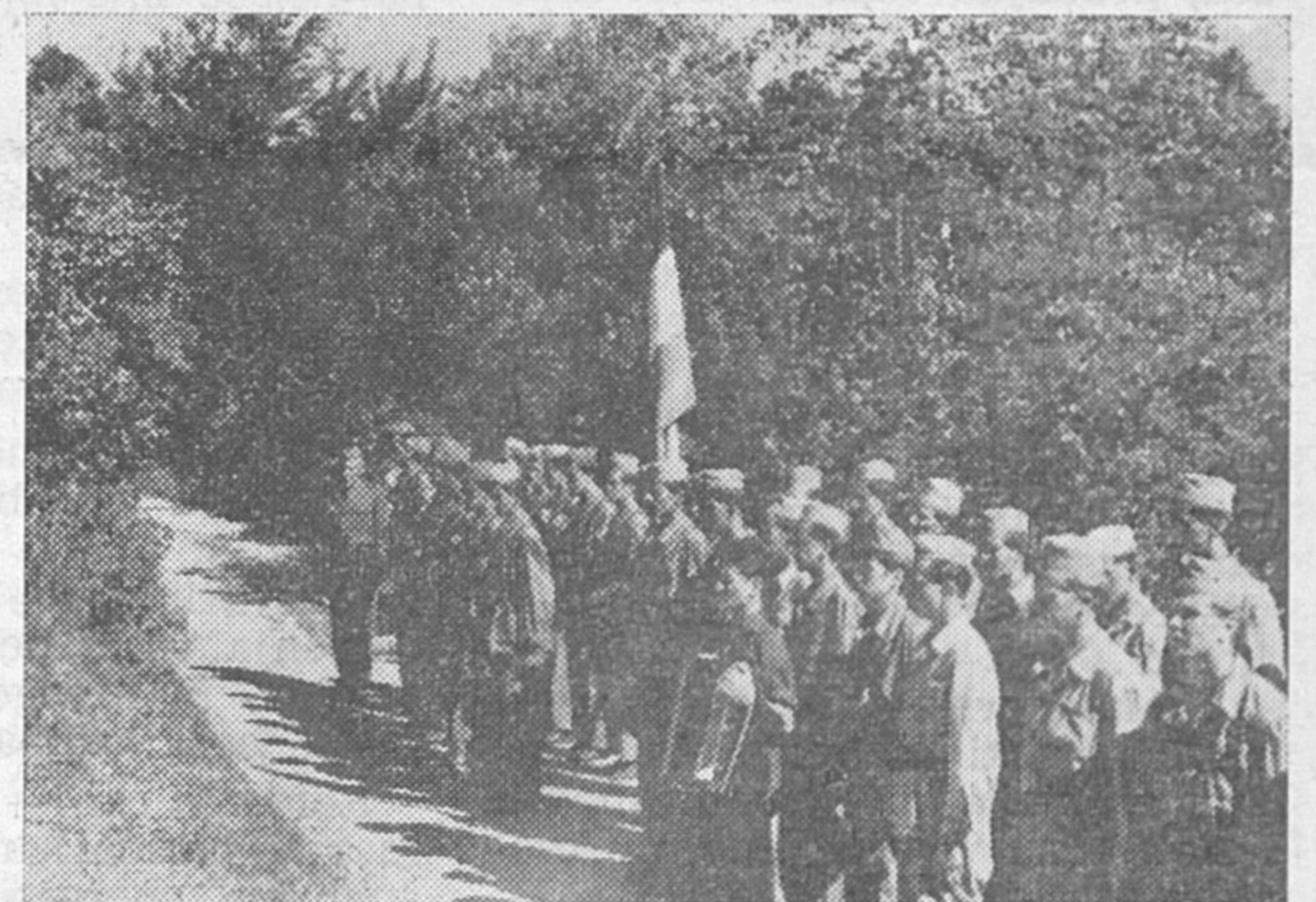
Foto: Hren

Predsednik ZB iz Babnega polja, Janez Milan, je spregovoril med ostalim tudi o težkih časih za ta kraj med drugo svetovno

tega kraja. Vsepovsod, ob cesti, senožeti in globoko v temnih gozdovih zagledaš skriti spomenik, ki spominja vsakega prišle-

Člani predvojaške vzgoje napeto poslušajo svečani govor na Vražjem vrtcu

Foto: Hren



Vključevanje vajencev v uk

V zadnjem času je opaziti, da delovne organizacije kakor tudi samostojni obrtniki ne vključujejo v uk novih vajencev v takem številu kot v prejšnjih letih.

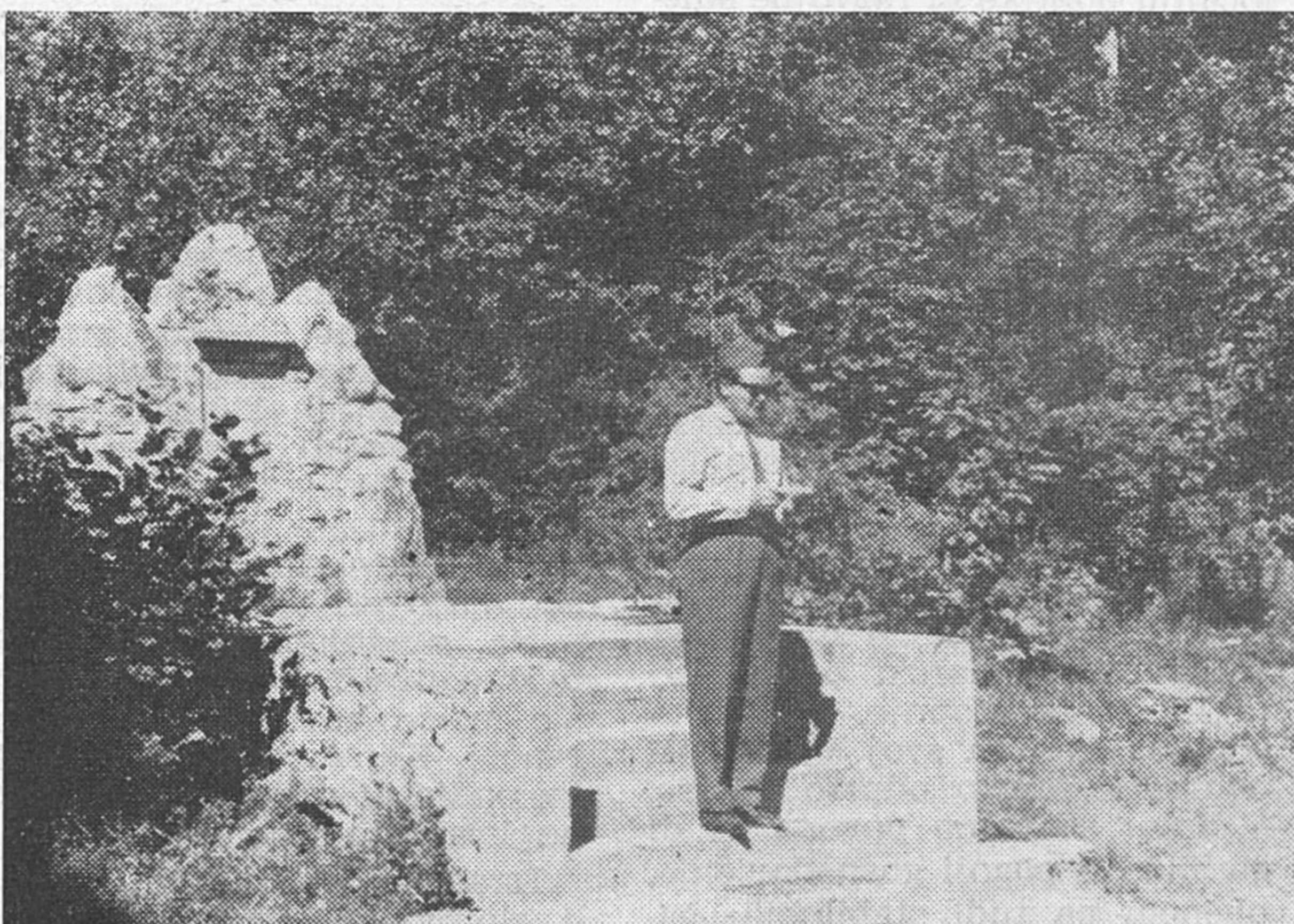
Pri razmišljanju o tem problemu se nam vsiljuje misel, da tiči vzrok v zvezi s sprejemanjem vajencev v tem, da se posamezni obrtniki in gospodarske organizacije bojijo previsokih bremen, ki bi jih imeli z vključevanjem novih vajencev, upoštevajoč pri tem dejstvo, da so z novimi predpisi določene višje nagrade za vajence kot doslej. Res je, da nagrade vajencev v prvem letu učenja ne smejo biti manjše od 50 % in v zadnjem letu učenja ne manjše kot 80 % od povprečnega zaslužka nekvalificiranih delavcev. Toda to ne bi smel biti vzrok za neinteresiranost posameznih organizacij in obrtnikov. Tak odnos do vklju-

čevanja vajencev bo prav gotovo imel neprijetne posledice predvsem v tercijalnih dejavnostih in nekaterih drugih gospodarskih organizacijah.

Svet za delo skupščine občine Cerknica je na svoji zadnji seji razpravljal o tej problematiki. Člani sveta so sprejeli sklep, da se gospodarskim organizacijam in zasebnim obrtnikom priporoči sprejemanje vajencev v nezmanjšanem številu oz. po dejanskih potrebah. Le na ta način si bomo zagotovili potreben strokovni kader.

Če bomo pri sprejemanju vajencev vodili tako politiko, potem je odveč bojazen, da se višje nagrade ne bi obrestovale.

Naj omenimo še, da bo na prvi prihodnji seji o tem razpravljala tudi skupščina občine Cerknica ter v zvezi s tem sprejela odlok o najnižji mesečni nagradi vajencev.



Tov. Pleško govori na svečani proslavi na Vražjem vrtcu

BREST

LESNO INDUSTRIJSKI KOMBINAT

CERKNICA

Izhaja mesečno kot priloga GLAS-u NOTRANJSKE

Za zmanjšanje poslovnih stroškov BRESTA

Novi Zvezni odloki v gospodarstvu pomenijo začetek izvajanja gospodarske reforme.

Centralni delavski svet LIK BRESTA je na svoji 122. redni seji, dne 16. VIII. 1965 obravnaval izključno probleme, ki so se pojavili ob uzakonitvi nove gospodarske reforme. Centralnemu delavskemu svetu je bilo predloženo obširno gradivo analiz poslovnega stanja v Brestu, ki vsebuje analizo vseh možnih izboljšav, ki vplivajo na zmanjšanje poslovnih stroškov in sestavo konkretnega plana problemov, ki zahtevajo preciznejše študije.

Na podlagi analiz v vseh smereh poslovanja je Centralni delavski svet sprejel plan nalog za zagotovitev optimalne rentabilnosti poslovanja.

Na komercialnem področju so potrebne temeljite analize tržišča, prodajne cene in asortimana, vzpostaviti najugodnejše nabave repromaterialov, zagotoviti večjo prodajo...

Na proizvodno tehnološkem področju analizirati konstrukcije, izpopolnjevati tehnologijo, uvajati materiale domače proizvodnje...

Na ekonomsko finančnem področju ustaviti najmanjše investicijskih kreditov, proučiti možnost lastne špedicije, korigirati disproporce med osebnimi dohodki...

Na kadrovskem področju ustanoviti šolski izobraževalni center, prekiniti sprejemanje novih administrativnih kadrov, prekvalificirati odvišne kadre...

Na splošnem področju skrbeti za ekonomičnost poslovanja teh-

nično strokovnih kadrov, omejiti službena potovanja, zagotoviti tekoče informiranje...

Temeljito proučevanje proračunskih stroškov in njih analiz v smislu zmanjšanja le teh, je eden prvih in osnovnih faktorjev v cilju racionalnejšega dela in smoternejšega gospodarjenja.

Večja produktivnost pogojena z ustreznimi tehnološkimi izpopolnitvami in večjo mero strokovnosti — to je kvalitete dela — in pa temeljite analize tržišča, prodajne cene in asortimana; vse to je skupek potrebnih

sil, ki pogojujejo uspešno »življenjek« novega perspektivnejšega načina gospodarjenja, novih gospodarskih odnosov, novih stabilnejših gospodarskih gibanj in ne nazadnje tudi boljšega življenja (standarda) delovnih ljudi.

Pred nami so novi pogoji gospodarjenja in na nas vseh je odgovornost, kako uspešno se bomo v te pogoje vključili. Zavedamo se, da nam v zadnjem času že tolikokrat izrečena in napisana parola — izkoriščanja notranjih rezerv — nikakor ne sme ostati le dekorativno blago.

BREST v novih pogojih gospodarjenja

Hiter prehod — eden najhitrejših na svetu sploh — tipično agrarnega gospodarstva v industrijsko široko razvito deželo nam je zapustil ob forsiranju težke in predelovalne industrije na račun primarne (bazične) vrste neskladij, kar je bilo vzrok neenakomernemu razvoju vseh panog in celokupnega našega gospodarstva.

Vse to je nujno terjalo nove ukrepe, ki naj bi odpravili ta neskladja. Nova reforma mora ustvariti nove pogoje gospodarjenja vsem delovnim organizacijam in omogočiti stabilnost gospodarskih gibanj.

Reforma cen — posebno v primarni (bazični) industriji (rude, surovine, energetika itd.), devizna reforma (\$ = 1.250.— din), denominacija denarja itd., naj bi

dokončno zaježili nadaljne naraščanje inflacije.

Razni ukrepi, ki predstavljajo v bistvu zmanjšanje družbenih obveznosti delovnih organizacij kot: odprava prispevka na dohodek, zmanjšanje prispevka na osebni dohodek, odprava prometnega davka v proizvodnji itd. omogočajo delovnim organizacijam smotrnejše gospodarjenje. Gospodarske organizacije bodo v prihodnje udeležene pri delitvi vrednosti neto proizvoda za 71 %, kar je 40 % več kot doslej. Takšna obremenitev je brez dvoma ovirala dobro gospodarjenje. Proizvodna cena bo oproščena dosedanje neekonomske primesi prometnega davka (ta je v letu 1964 v Sloveniji znašal 84 milijard din), kar bo omogočilo večjo možnost kooperiranja med posameznimi podjetji. Gospodarska reforma daje tudi nov položaj osebnim dohodkom pri določanju politike in razvojne smeri, računa z njimi kot z gibalom tega razvoja in spodbuja k večanju produktivnosti dela. Reforma sama pa ne more rešiti vseh problemov, ki imajo izvor v neracionalnem delu in nizki produktivnosti. Gre za smoternejšo porabo proračunskih sredstev, povečanje strokovnih kadrov — skratka za kvaliteto dela — ali z istimi besedami: maksimalno izkoristiti vse obstoječe notranje rezerve.

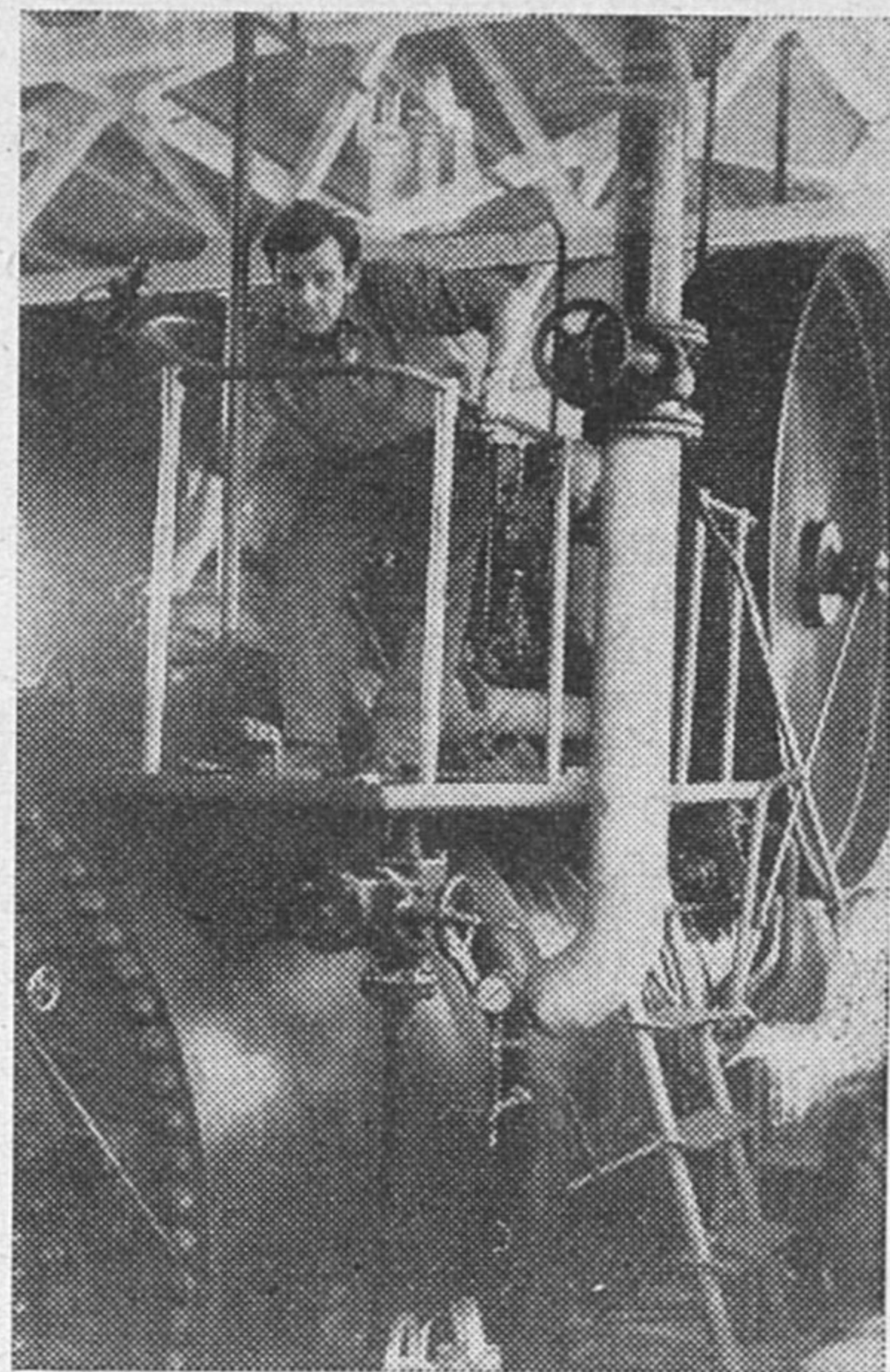
Gospodarska reforma je pogoj, da se bo naše gospodarstvo v večji meri vključilo v svetovno tržišče. Gospodarski odnosi so prišli do te stopnje, ko nujno potrebujemo za svoj še hitrejši napredek široko odprto tržišče, s čimer so tesno povezani tudi stabilnejši pogoji gospodarjenja, obenem pa tudi stabilnejše naraščanje realnega standarda delovnih ljudi.

Ule Jože, dolgoletni strojnik lokomobile tipa WOLF, iz tovarne pohištva Cerknica. Ta lokomobila je bila leta 1957 kupljena od rudnika Magura Golaž na Kosovem polju. Demontirali so jo sedanji strojnik, Šega Andrej, Vadla Jaka, Kebe Franc, Lončar Srečo in Remžgar Ciril. Z vsemi pripadajočimi deli lokomobila tehta 70 ton.

Do Rakeka je bila pripeljana v petih železniških vagonih.

Zanimivo je to, da se je nakladanja vršilo s popolnoma primitivnimi sredstvi.

Na sliki: Ule Jože pri svojem vsakodnevem vzdrževanju stroja.



Z gospodarsko reformo, ki je sedaj dobila še pravno obliko v celi vrsti predpisov, se pričinja tista faza, kjer morajo gospodarske organizacije najkonkretnije ukrepati tako v smeri čim ugodnejšega izbora kot čim bolj racionalne proizvodnje.

Gospodarska reforma vsponogami in tako tudi med predstavljaja drugačne odnose med podjetji glede delitve ustvarjenega družbenega produkta. Osvojeno je načelo, da se ti odnosi ne vspostavljajo več administrativno, temveč preko cen, ki naj se svobodno oblikujejo.

Gornje načelo ne pomeni, da bomo lahko oblikovali cene po naših željah. Cene nam bo oblikovalo tržišče, torej zakon ponudbe in povpraševanja, tako na domačem kot na tujem tržišču.

Že v samem začetku tega procesa je poudarjeno, da se bodo morala podjetja uveljaviti v mednarodni delitvi dela, če bodo hotela še nadalje obstojati in se razvijati. Na Brestu je to nujna orientacija. Za pospešitev izvoza pa Brest ne namerava poslovati več izključno preko izvoznih podjetij, temveč pripravlja vključevanje lastnih kadrov z zunanje trgovinsko poslovanje. Tak način zagotavlja zanesljivejšo nastope na tujem tržišču in gibljevejšo reševanje problemov, ki nastajajo pri teh vrstah poslov.

Na zunanjem tržišču se bo možno uveljaviti in razširiti posle le, če bomo dovolj konkurenčni. Konkurenčnost pa nalaga podjetju nizke cene in solidno kvaliteto izdelkov.

Izračune, ki smo jih napravili, sloniijo na cenah, kot jih dopušča Zvezni zakon. Ti izračuni

Nadaljev. na 5. strani



Lično urejena dnevna soba s vitrino »META«, proizvod tovarne pohištva — Cerknica

Izobraževanje odraslih

Za uresničitev socialističnih načel gospodarjenja in upravljanja moramo nenehno skrbeti, da se naši delovni ljudje vsestransko, splošno in strokovno izobražujejo. Sedanji, težji pogoji za večjo storilnost in ekonomičnost zahtevajo na vseh delovnih mestih čimbolj sposobne ljudi. Da bi imeli delovni ljudje možnost pridobiti potrebno znanje, kar narekuje ustava, bo Delavska univerza v Cerknici v l. 1965/66 organizirala naslednje oblike šol, tečajev in seminarjev.

ŠOLE

Večerne osnovne šole: za I. in II. stopnjo. Prva stopnja za 5. in 6. razred osnovne šole in druga stopnja za 7. in 8. razred osnovne šole.

Pogoji za vpis so naslednji: kandidat mora biti star najmanj 16 let, predložiti mora zadnje šolsko spričevalo. Šolnina bo 5.000 dinarjev mesečno. Šola bo trajala 9 mesecev.

Poklicna gradbena šola: za II. in III. letnik. Šola bo v Cerknici in se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali I. letnik, oziroma opravili popravni izpit. Prijave sprejema Delavska univerza Cerknica in Gradbeno podjetje SGP Cerknica.

Večerna ekonomska srednja šola: II. letnik, ki bo v Cerknici. Pogoji za vpis so, da je kandidat uspešno opravil izpite za II. letnik.

Večerna srednja tehnična šola: — lesni odsek III. letnik, oziroma VI. semester. Pogoji za vpis so, da so opravljeni izpiti za vseh V. semestrov.

Večerna višja ekonomska komercialna šola: I. letnik. Šola bo v Cerknici. Pogoji za vpis so, da je končana srednja šola. Kandidati, ki nimajo končane ali priznane srednje šole, morajo opraviti sprejemni izpit. V vsakem primeru pa mora biti končana osnovna šola. Prijave sprejema Delavska univerza v Cerknici do 12. septembra 1965. Za tiste, ki bodo opravljali sprejemni izpit, bo delavska univerza organizirala tečaj za sprejemni izpit.

Šola za življenje: namenjena je doraščajoči mladini in bo po interesu, oziroma številu prijavitelcev organizirana v vseh večjih krajih naše občine. Šola bo obsegala cikel predavanj iz vseh

področij vzgoje, ki so potrebna mladini, predvsem tistim, ki se nameravajo poročiti.

Šola za starše: namenjena je staršem, ki imajo šoloobvezne otroke. Teme predavanj bodo predvsem o vzgoji otrok in pomoč pri učenju. Organizirana bo v vseh krajih, kjer bo dovolj prijavitelcev.

TEČAJI

Tečaj slovenskega jezika: namenjen je vsem, ki se bodo prijavili, predvsem pa administrativnemu osebju, ki ima opravka z dopisovanjem. Teme bodo predvsem iz izrazoslovja in pravopisa.

Tečaj nemškega jezika: I. stopnje, ki je namenjen slušateljem višje ekonomske komercialne šole in tudi ostalim interesentom.

Tečaj italijanskega jezika: I. stopnje za slušatelje višje ekonomske komercialne šole. Prijavijo se lahko tudi vsi ostali kandidati.

Tečaj za gostinske delavce: ki bo v Cerknici in je namenjen gostinskim delavcem ter mladini, ki ima veselje do dela v gostinstvu.

Tečaj za kletarstvo: namenjen je vsem, ki delajo v kletih z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami. Prijavijo se lahko vsi, ki jih kletarstvo zanima.

Kuharsko gospodinjski tečaj: zajemal bo predvsem tehniko kuhanja in ekonomiko gospodinjstva. Tečaji bodo povsod tam, kjer bo dovolj prijavitelcev.

Krojni in šiviljski tečaji: bodo v vseh krajih, kjer bo dovolj prijavitelcev. Na željo kandidatov oziroma kandidatke bo program zajemal osnove iz krojaštva, šivanja in ravnanja s šivalnimi stroji.

Tečaji o ravnanju z gospodinjskimi stroji: je namenjen gospodinjam, ki imajo ali nameravajo nabaviti gospodinjske stroje. Program zajema nego, ravnanje in manjša popravila vseh strojev od sesalca za prah do pralnega stroja. Organiziran bo povsod, kjer bo dovolj prijavitelcev.

Tečaj o kmetijski mehanizaciji: namenjen je privatnim kmetovalcem in bo obravnaval vse lažje kmetijske stroje, predvsem nego, vzdrževanje in delo s temi

stroji. Prijavijo se lahko vsi, ki jih to področje zanima. Tečaji bodo v vseh krajih, kjer bo dovolj prijavitelcev.

Tečaj o uporabi umetnih gnojil: namenjen je kmetovalcem. Program zajema grobe analize zemljišč, izbiro umetnih gnojil za posamezne kulture, kakor tudi vse ostalo, kar je v zvezi z gnojenjem. Prijavijo se lahko vsi interesenti.

Tečaj o živinoreji: za privatne kmetovalce. Tečaj bo zajemal teme iz pitanja, nege in vzreje živine. Prijavijo se lahko vsi, ki jih živinoreja zanima.

Tečaj o turističnih informacijah: za vse gostinske in trgovske delavce, ki imajo delo s turisti. Teme bodo predvsem iz: sprejema, dajanja napotkov in ostale informacije turistov.

Tečaji za vse komisije organov upravljanja v gospodarskih organizacijah in družbenih službah.

Pravice do porodniškega dopusta

Po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih ima delavka za nosečnost in porod pravico do porodniškega dopusta, ki traja brez presledka 133 dni. Z zdravniškim izvidom sme nastopiti porodniški dopust 45 dni pred porodom, mora pa ga nastopiti 28 dni pred porodom.

Po zakonu je torej delavka dolžna nastopiti porodniški dopust vsaj 28 dni pred porodom. Po mnenju organov socialnega zavarovanja traja spričo take odločbe porodniški dopust po porodu v vsakem primeru največ 105 dni, čeprav ga delavka ni nastopila pred porodom. Novi zakon je namreč k prej uzakonjeni dobi 105 dni porodniškega dopusta dodal 28 dni pred porodom; namen te spremembe je predvsem varstvo otrokovega zdravja in razvoja pred porodom, ker z drugačno uporabo te določbe ne bi bil uresničen.

Nekatere organizacije se s takšnim stališčem niso strinjale, ker je po njihovem mnenju protizakonito glede na določbo v prvem odstavku 73. člena zakona, po kateri znaša porodniški dopust 133 dni in se materi ne more skrajšati, čeprav ga ni nastopila pred porodom.

Tečaj za ozke profile (polkvalifikacija): iz vseh strok za posamezna podjetja, kjer bo dovolj zanimanja.

Tečaj za inštruktorje in delovodje: za gospodarske organizacije o organizaciji dela, dela z ljudmi in ostalo po želji posameznih podjetij.

SEMINARJI IN DRUGE OBLIKE

Seminarji s kadroviki in sekretarji podjetij o izmenjavi izkušenj iz posameznih področij.

Delavska univerza lahko v sodelovanju s strokovnjaki in zavodi nudi pomoč tudi vsem organizacijam pri izdelavi statutov, pravilnikov in drugih samoupravnih aktih, ki so vezani na spremembo, zaradi sprememb zakonskih določil.

Vse informacije lahko dobite pismeno ali ustno pri Delavski univerzi v Cerknici, ki posluje v stari osnovni šoli v Cerknici.

DELAVSKA UNIVERZA
CERKNICA

Na konkretno predpostavko nekatere delovne organizacije v takšnem smislu je izdal Zvezni sekretariat za delo pod št. 132-29/65-5 dne 17. junija naslednje mnenje:

»Porodniški dopust, ki se mora obvezno nastopiti pred porodom (zakon o delovnih razmerjih, TZDR), se ne more v nobenem primeru preložiti na čas po porodu, kolikor se pred porodom ni izrabil.«

Namen zakonodajalca je torej bil pri podaljšanju porodniškega dopusta od 105 dni na 133 dni v tem, da varuje otroka in mater pred porodom, ker je pokazala analiza statističnih podatkov o prezgodaj rojenih otrocih, da je znaten odstotek nedonošenih in mentalno nerazvitih novorojencev prav pri ženah, ki so delale do zadnjega dneva pred porodom. V interesu žene in njene otroka je, da uporabi pravico, h kateri jo obvezuje zakon. Glede na to gre vsaki delavki po porodu porodniški dopust največ 105 dni, v nobenem primeru pa ne toliko dni nad to dobo, kolikor jih ni pred porodom izrabila.

Brest Cerknica • Brest Cerknica • Brest Cerknica • Brest Cerknica • Brest Cerknica

(Nadaljevanje s 4. strani)
kažejo ugoden rezultat za primarno proizvodnjo ne pa za finalno. Znano pa je, da se s spremembami cen na višje, spreminja tudi struktura potrošnje. To pomeni, da se kupna moč, ki je bila prej na razpolago za nakup določenega blaga (npr. pohištva), preliva na druga področja nakupa, kar povzroči, da je sedaj manjše povpraševanje po tem blagu. Tako je nujno, če hočemo prodajati take količine, kot so sedanje ali pa povečane, te količine prodajati po nižjih cenah. Možnost take prodaje pa seveda zahteva nižje lastne cene. Oblikovanje teh cen pa je odvis-

no od nas samih. V strukturi lastne cene predstavljajo stroški porabljenega materiala 55 % in osebnih dohodki 30 %. Jasno je, da se ekonomičnost našega dela mora pričeti prav pri teh stroških.

Gospodarska reforma zagotavlja stabilnost v gospodarjenju, to je ena izmed najpomembnejših postavk reforme. V stabilnih pogojih, pa čeprav so trenutno zelo težki, je s proučevanjem in študijem možno najti takšne faktorje gospodarjenja, ki privedejo do uspešnejšega poslovanja. Takšni pogoji dajejo tudi novo vsebino planiranja, ki bo v kombinatu imel odraz v konk-

retnem programu poslovne aktivnosti, za določeno obdobje.

Centralni delavski svet kombinata je obravnaval nove izračune, nove pogoje in nove tendence razvoja prodaje, ter je na podlagi tega dal vsem poslovnim enotam »Plan nalog za zmanjšanje poslovnih stroškov BRESTA«. V tem planu so zadolžene predvsem strokovne službe, konkretizirajo naloge v planu do potankosti.

Te naloge se nanašajo na prodajne cene in asortiman prodaje, na nabavo surovin in materialov, na zaloge, konstrukcijo, kapacitete, organizacijo, disciplino in na sistem samega eviden-

tiranja in obračunavanja. Razumljivo je, da moramo pri tem sodelovati vsi. Delati moramo ekonomično na vsakem delovnem mestu. Ponazorimo si sledeč račun: če bi vsak zaposleni v kombinatu, delal samo s 100.— din stroški manj na dan (prihranek na materialih, fiksnih stroških, prihranek na času...), bi to zneslo letno v kombinatu preko 40 milijonov din več dohodka. Očitno je, kje je treba iskati moči za uveljavitev na vedno bolj zahtevnih tržiščih. To pa tudi pomeni, da gremo v tisti smeri, ki jo reforma začrtuje.

Štefan — Rudolf M.



Križna jama

V septembru mesecu bo v Jugoslaviji IV. mednarodni speleološki kongres, ki se ga udeležuje nad 400 jamarjev iz vsega sveta. Naš kras je v svetu dobro znan, saj so bili prvi kraški pojavi raziskani in opisani v svetovni literaturi na našem ozemlju. Svet od Triglava do Skadarskega jezera je poln površinskih in podzemskih posebnosti, kot so škrape, vrtače, uvale, zaprta kraška polja z rekami ponikalnicami. Podzemski svet pa se nam odkriva v vsem svojem razkošju. Zato z vso upravičenostjo imenujemo to ozemlje — klasičen kraški svet!

piše po stenah jame in urediti dostop na Kristalno goro. V jamo smo odšli natanko ob 21. uri. Pred nami je bila to noč dolga in naporna pot. Čez številna jezera in podore do konca, kjer človeku zastane dih nad lepota, ki jih razgalja Kristalna gora. Zato pogumno naprej!

Po 20-minutni hoji skozi suhi del Prednje jame smo dospeli do prvega jezera. Ta del jame ima še več stranskih, razsežnih rogov in brezen. Med njimi najbolj znan Medvedji rov, kjer so že leta 1887 odkrili kosti jamskih medvedov. Nobena jama na svetu se ne more pohvaliti s takim

pot. Prijeten občutek prevzame človeka, ko ob razsvetljavi acetilenke prodira v skrivnostno tišino podzemlja. Na stropu odkriva čudovite oblike kapnikov, pod njim pa mirno polzi čista, smaragdno zelena voda, iz katere se tu in tam zaleskeče kapnik. Povsod mir, slišati je le enakomerno veslanje.

Stene podzemskih hodnikov se umikajo in že se nahajamo v večji dvorani. Ponekod voda iz stropa kar lije. Vlaga je nad 90%. A že nam ogromni skladi zapro nadaljnjo pot. Zaradi teže se je strop v podzemlju podrl. Take predele imenujemo podore. Zato čolne na ramo in čez razmetano, mokro skalovje naproti novemu jezeru. Teh je v jami kar 22. Čez zasigane pragove, ki jih prebredemo, dospemo do 14. jezera. Nadaljnjo pot zapira podor v obliki grušča, ki je ves zasigan. Od vsepovsod pa teče čez nizke pragove voda. To je Kalvarija. Na pol poti smo. Jamarju se nudi lep prizor: gozd kapnikov razkošnih oblik, ponvice, napolnjene z vodo. Na tej vmesni postaji se odpočijemo. Potrebni smo tudi dobre kapljice. Niso prvi jamarji, ki so težko prenašali lesene čolne čez ta visoki, nerodni podor, zastonj krstili ta del za Kalvarijo. Za Kalvarijo se rovi cepijo v dva dela. Nadaljujemo pot po vodnem rovu. Pragovi nam še večkrat onemogočijo napredovanje v čolnih. Zato previdno na trdnata, sicer se lahko kmalu okopljete! Voda pa ni ravno topla. Tudi utrujenost se že čuti od veslanja proti toku. Pred nami je nova prepreka, 25 m visok in 100 m dolg podor. Pozor, to je Križna gora! Veliki bloki kamnina so razmetani vsepovsod. To še bolj otežuje prehod. Zaradi »križev in težav« pri prehodu je ta veličastni podor dobil ime »Križna gora«.

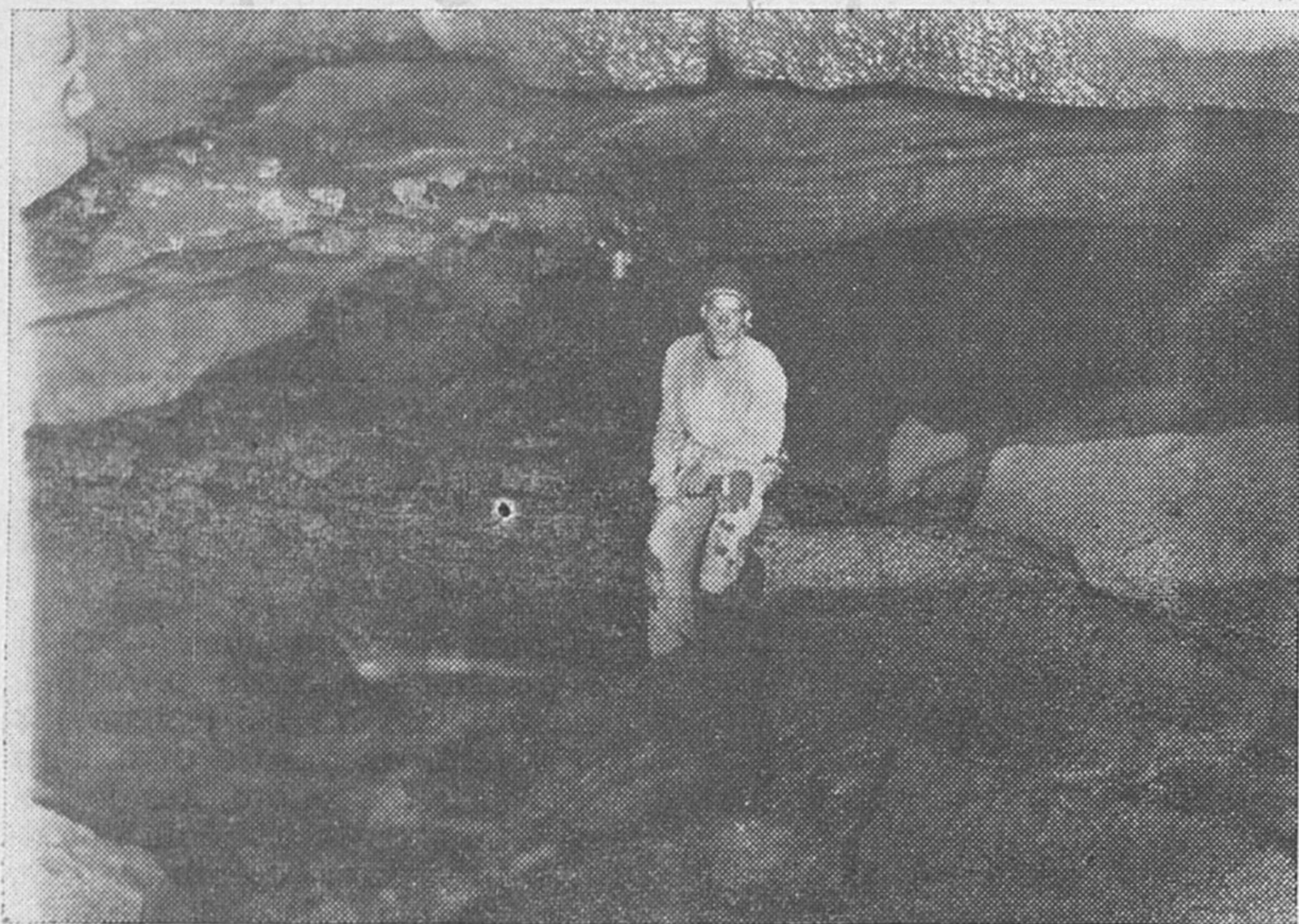
Do Kristalne gore — našega cilja — je preostalo še 7 jezer. Ob predzadnjem jezeru pada s stranske jame nad 1 m visok potoček. Zaobidemo ga, pred nami pa se pojavi skupina lepo izrezljanih kapnikov, ki podpirajo strop. Za njimi ob stenah pa so kapniki, ki se leskečejo v različnih odtenkih barv. Nikjer v podzemlju še nisem videl tako skrbno in lepo zasiganega dna, preko

katerega se po zasiganih koritih pretaka potok. To je Matjažev rov. Nekateri čolni so se preveč oddaljili, zato moramo naprej. Peljemo se mimo tenkih kapnikov, ki vise s stropa. Podobni so ledenim ploščam. Takoj zatem je še ozek rov in že smo pri zadnjem jezeru — zadnjem pristanišču. Čolne spravimo na obalo, pripravimo vrvi. Pot je nevarna, vzpenjamo se počasi po melišču. Odkrušeno kamenje se vali z navpičnih sten. Potrebno je preplezati še nad 7 m krušljivo steno. A ves trud je kmalu bogato poplačan. Pred nami je Kristalna gora. Dvorana je morda 30 m široka, dolga pa 50 m. Na nekaterih mestih je do stropa 100 m. V tem prostoru se nahaja neslutni, pravljичen svet. Snežno beli kapniki najrazličnejših oblik rastejo iz črnih tal. Pogled beži v gozd odsekanih kapnikov. Okrog pol metra so visoki. Voda je na njih padala iz velike višine in jim ni dovolila višje rasti. Na vrhu pa se zaključijo s kristalnimi krožniki, napolnjenimi z vodo. Naprej spet s stropa visijo veliki stalaktiti. Za ta opis je vsaka beseda preskopa in slika revna, da bi lahko pričarala te lepote. Ta svet milijonov kristalov v najrazličnejših barvnih odtenkih je treba samo videti!

Čas nas preganja. Zunaj se sigurno že dani. Ura se pomika proti peti. Le kdaj je tako hitro minilo?

Pot nazaj je prav tako zanimiva. Saj se odkrivajo očem iz teme vedno nove fantastične oblike. Kopljemo se čez pregraje. Utrujenost se je zajedla v vse dele telesa. Mišice niso več tako prožne in voda žlubodra v škornjih. Po jezerih, ki se lomijo v številnih vijugah, dospemo na suho. Sledi pot po suhem in že se nam v daljavi prikaže medli soj dnevne svetlobe, ki je vedno močnejša. Ugasnemo luči. Po skoraj 12 urah v jami poležemo po travi. Pred jamo pa tak vrvež. Zadnje priprave za veliko veselico grede h kraju. Vse je v pričakovanju velikega obiska turistov in Veselih planšarjev. Nas pa vse to v toplim julijskem soncu ne prevzame.

Spomini se vračajo k tebi, Križna jama, ti zapeljivka. Kajti kogar enkrat objameš, ga ne izpustiš več! Vojo Rajčević



Ponor v Križni jami pred prvim jezerom. Jamar na oddihu

Odtrgajmo list iz jamarskega dnevnika in se popeljimo z ljubitelji podzemlja na ogled enega od biserov podzemlja. — Križno jamo.

17. in 18. julij 1965.

Zadnji sončni žarki so se zgubljali iz Križne gore. Pred Križno jamo pa je bilo vse živo: postavljali smo šotore, čistili acetilenke, polnili gumijaste čolne. Zbrali so se predstavniki skoraj vseh jamarskih klubov Slovenije: Domžal, Logatec, Ljubljane, Postojne, Sežane in Rakeka. Rakovčani, kot prireditelji, smo imeli kar največ skrbi, kajti zbralo se je kar 52 deklet in fantov. Nekateri so se nemirno ozirali proti vhodu jame, od koder je neprijetno mrazilo. Najmlajšim je bil to jamarski krst — prvo srečanje s podzemljem. Ko so bile priprave končane in želedeji podprti z okusnim golažem, še kratek posvet. Cilj pohoda v jamo je bil priprava za predkongresno ekskurzijo, za katero se je prijavilo nad 20 jamarjev, udeležencev kongresa. Odstraniti je bilo nepotrebne na-

bogstvom. Kar nad 2000 kosti je bilo izkopanih iz sige. Iz njih sta sestavljeni dve popolni okostji, ki danes krasi deželni muzej na Dunaju in prirodoslovni muzej v Ljubljani. Največjo globino vode pa so ravno ta dan izmerili ljubljanski jamarji v Kiklovem breznu: 18 m! Prednja jama pa je tudi precej poškodovana, ker je pač dostopna.

Porinili smo čolne v jezero in »jamsko brodovje« je krenilo na

Lovska družina Cerknica je pričela popravljati nekdanjo stavbo italijanskih fašistov na Javorniku.

Stavba je bila brez strehe, sicer pa dobro ohranjena.

Prva dela so že opravili. Razčistili so teren in notranjost stavbe in pričeli z gradnjo nastrešja. Ves potreben les so do-

bili od Gozdnega gospodarstva Postojna.

Vsa dela izvršujejo na prostovoljni bazi članstva.

Koča bo dokončno urejena do jelenovega roka, to je do konca meseca septembra.

Kočo bodo uporabljali predvsem za lov na visoko divjad.

Prav bo prišla v slabem vre-

menu tudi gozdarjem, logarjem in turistom.

Do kočice se lahko pride z vsakim motornim vozilom in sicer od Otoka, Otoških dolin in Debelega kamna.

Predvidevajo, da bo v letnem času dovolj turistov, saj se nudi od Koče na Količu res lep razgled in čist višinski zrak vsakogar poživi.

Bošt

Lovska kočica na Javorniku

Turizem na Bloški planoti

Prebivalci Bloške planote so se kot malokje zavzeli za razširitev turizma tudi na njihovo območje, ki je znano kot zibelka smučarstva v Evropi, nič manj pa tudi po pitanih volih, katerih kvalitetno meso gre predvsem v izvoz. Zlasti si želijo, da bi bil turistični promet



IVAN MIKLAVČIČ

tudi v vročih mesecih. O turizmu na Bloški planoti pravi predsednik turističnega društva Bloške planote, Ivan Miklavčič, takole:

»Kljub temu, da je precej delovne sile z Bloške planote vključene v delo v tovarnah kombi-

nata BREST iz Cerknice in v podjetju Elektrožaga v Novi vasi, se še vedno pretežni del prebivalstva ukvarja s poljedelstvom in živinorejo. Zlasti so poznani bloški voli, krompir in sir. Zadnja leta je močnejše čutiti tudi potrebo zlasti starejšega prebivalstva po novem viru dohodkov, po razširitvi turizma. Predlansko ustanovljeno turistično društvo, ki šteje trenutno 60 članov, si je že postavilo dolgoročnejši program dela. Prva akcija nam je že uspela, ko smo lani v vasi Volčje, 1 km oddaljeni od Nove vasi, s 450 prostovoljnimi delovnimi urami zgradili umetno jezerce na površini ca. 2 ha zemlje. Od Nemške vasi do Volčjega smo uredili tudi kilometer dolgo cesto, tako da je možen dostop do jezera tudi po lepi makadamski cesti. Trenutno imamo nekaj težav z blatom v jezeru, vendar bomo to v kratkem odstranili. Del jezera bo namenjen kopalcem, del pa športnemu ribolovu, saj bomo v kratkem vrgli v jezero več vrst rib, po vsej verjetnosti bodo to krapci, postrvi in morda tudi raki. V planu imamo tudi postavitev čolnarne. Pozimi bomo spremenili jezero v drsališče in igrišče za hokej. Pred nedavnim smo uredili ob jezeru tudi gostišče, kjer je moč dobiti pijače, pa tudi topla in mrzla jedila. Ob nedeljah pa je navadno tudi vedno nekaj na ražnju, največkrat jagnje. Kot majhna zanimivost, ki je dobrodošla zlasti nedeljškim izletnikom, je naprava za

pečenje na ražnju, ki ga pogajna voda iz studenca.

Jezero na Volčjem ima sicer vedno več obiskovalcev, med njimi tudi tujcev, vendar je še vedno širšemu krogu to področje nepoznano. Naša posebna zanimivost, na katero smo vsi ponosni, je Zavrh pri Sveti Trojici (sedaj Šivče), rojstna vas Levstikovega Martina Krpana, ki si ga hoče prisvojiti tudi Vrhnika. Veliko več si ometamo tudi od lova, zlasti za srnjad, jelenjad in medvede. Pozimi nameravamo obnoviti tekmovanje v smučanju z udeležbo kvalitetnih tekmovalcev, saj imamo na voljo idealna smučišča, kot so: Piškovec, Bloček in Lisec. Pri tem imamo težave s sredstvi za nabavo žičnice, ki jih pa, kot kaže, ne bomo še tako kmalu zagotovili. Naši kraji so zelo primerni tudi za treninge športnikov, saj nas že skoraj redno vsako leto obiskujejo telovadci Narodnega doma iz Ljubljane in slovenska namiznoteniška reprezentanca. Vedno

več je interesentov za gradnjo weekend hišic, za katere bomo poiskali lokacijo v neposredni bližini umetnega jezera.

Na Blokah imamo štiri gostinske obrate. Sami zasebniki so. Skupaj pa je nekaj nad 30 ležišč. To je premalo za hitrejši napredek turizma, zato smo petim vaščanom priskrbeli kredite za gradnjo turističnih sob, zanimanje za kredite, katerih enkratni znesek znaša 750.000 din, je prenizek, pa je še vedno precejšnje. Vsekakor mislimo tudi na to, da bi se stranke iz doma Partizana umaknile za potrebe nočitvenih kapacitet.

Več pomoči smo si ometali tudi od občinske turistične zveze, ki premalo skrbi za popularizacijo krajev na Bloški planoti. Pred nedavnim so izdali 16 ličnih barvnih razglednic z motivi krajev Cerkniske in Loške doline, na nas pa so popolnoma pozabili.

Vsako leto nameravamo privedi tudi dve tradicionalni prireditvi in sicer poleti piknik ter pozimi kolone. Mislimo, da bodo naša prizadevanja padla na ugodna tla.«

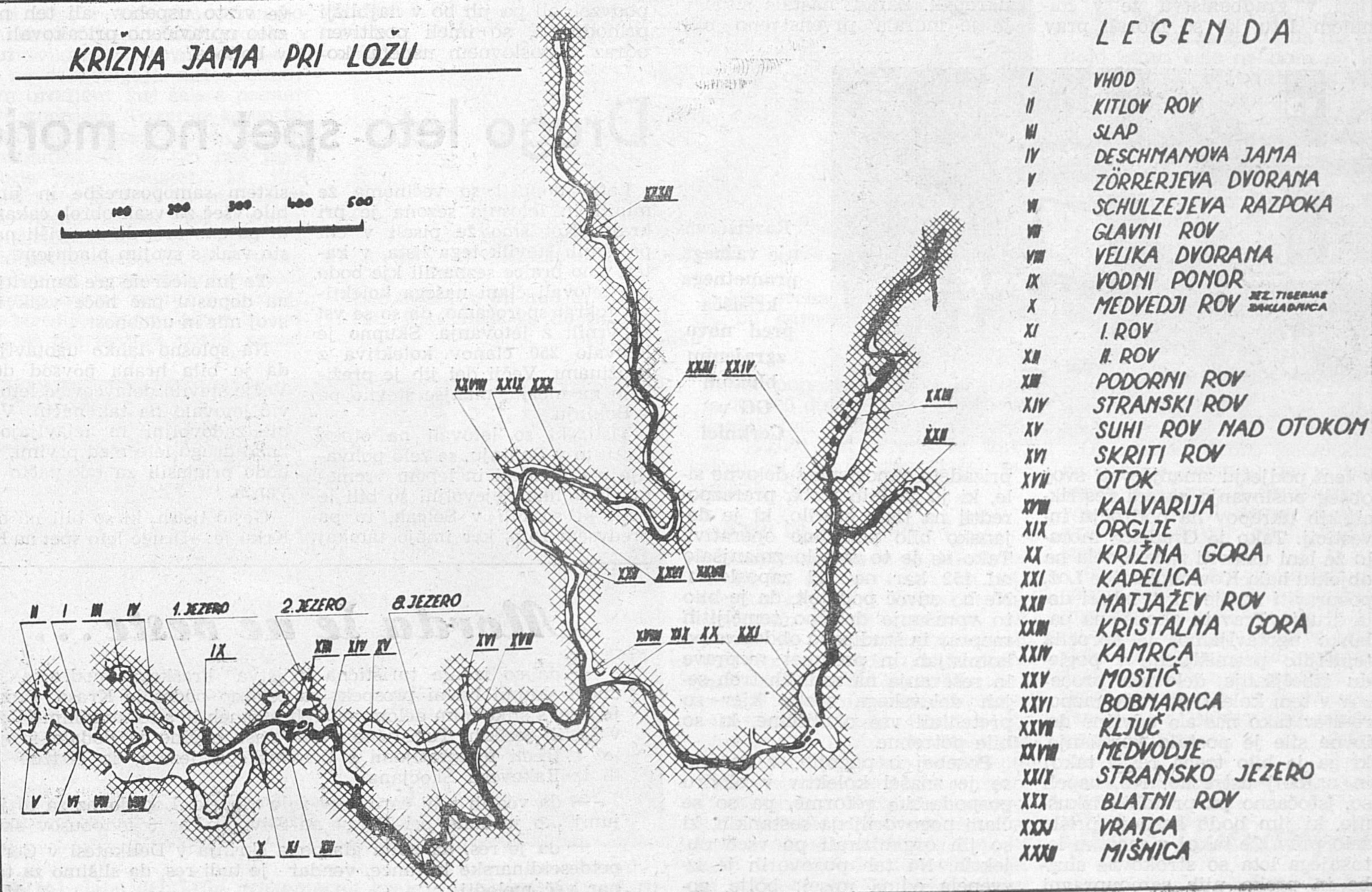
OBVESTILO

Obveščamo občane občine Cerknica, da so se Oddelek za notranje zadeve (tudi Matični urad Cerknica), Odsek za narodno obrambo in Sodnik za prekrške Skupščine občine Cerknica preselili iz dosedanjih prostorov v zgradbo stare šole, Cerknica Partizanska 9 — I. nadstropje.

Obenem sporočamo nove telefonske številke: Oddelek za notranje zadeve in Sodnik za prekrške: Cerknica 79-067; Odsek za narodno obrambo: Cerknica 79-087.

Iz pisarne tajništva
Sob Cerknica

KRIZNA JAMA PRI LOŽU



LEGENDA

- I VHOD
- II KITLOV ROV
- III SLAP
- IV DESCHMANOVA JAMA
- V ZÖRRERJEVA DVORANA
- VI SCHULZEJEVA RAZPOKA
- VII GLAVNI ROV
- VIII VELIKA DVORANA
- IX VODNI PONOR
- X MEDVEDJI ROV JEZ. TIGERAS
ZAKLADNICA
- XI I. ROV
- XXII II. ROV
- XXIII PODORNI ROV
- XIV STRANSKI ROV
- XV SUHI ROV NAD OTOKOM
- XVI SKRITI ROV
- XVII OTOK
- XXVIII KALVARIJA
- XIX ORGLJE
- XX KRIŽNA GORA
- XXI KAPELICA
- XXII MATJAŽEV ROV
- XXIII KRISTALNA GORA
- XXIV KAMRCA
- XXV MOSTIČ
- XXVI BOBNARICA
- XXVII KLJUČ
- XXVIII MEDVODJE
- XXIX STRANSKO JEZERO
- XXX BLATNI ROV
- XXXI VRATCA
- XXXII MIŠNICA

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Zaključek sezone letovanja

Te dni smo v podjetju Kovinoplastike Lož zaključili sezono letovanja na morju. Podjetje je letos v najemu dve stavbi v Dramalju pri Crikvenici ter svoje osebje počitniškega doma, to je upravniška, kuharico in pomočnico. Letovanje so pričeli 20. junija in zaključili 5. septembra. V glavnem so člani kolektiva letovali po 7 dni, to je od nedelje do nedelje. V 10 izmenah je letovalo skupno 226 članov kolektiva in njihovih svojcev. Izmene je prevažal avtobus podjetja poleg tega pa so člani kolektiva

istočasno lahko koristili tudi enodnevne izlete. Teh enodnevnih izletov se je tekom sezone udeležilo 58 članov kolektiva. Zelo razveseljivo je, da iz leta v leto raste zanimanje za letovanja na morju. Če primerjamo leto 1962, ko se je udeležilo letovanja v Kačjaku 130 članov, leta 1963 v Selcah 160 članov in leta 1964 ponovno v Selcah 190 članov, je to vsekakor zadovoljivo, saj je letos letovalo že cca 30 % članov kolektiva in njihovih svojcev.

S. B.

V Gradišču gredo smelo v izvedbo reforme

Gospodarske organizacije gradbeništva so pravzaprav najbolj prizadete z ukrepi gospodarske reforme, čeprav formirajo svoje prodajne cene trgu primerno in na podlagi njegovih zahtev. Prav tu pa je tudi bistvo, zaradi katerega se morajo organizacije s to panogo gospodarske dejavnosti vprašati po svojih notranjih organizacijskih in drugih rezervah, ki prav gotovo so in katerih aktivizacija pomeni znaten napredek v poslovnem uspehu vsake organizacije. Kako so k reševanju teh vprašanj pristopili v cerkniškem SGP »Gradišče«, naj nas na kratko seznanijo naslednje misli: Praktično se pričena gospodarska reforma uveljavlja v gradbeništvu že v minulem letu, ko so morali prav

organi, pristopili k posameznim planskim predvidevanjem, ki naj bi predstavljala hrbtenico dela in poslovanja tega kolektiva. Na bazi razpoložljivih kapacitet in znanih potreb po investicijskih vlaganjih na področju komune in delno izven nje, si je delovni kolektiv zastavil jasno orientacijo za svoje delo v letu 1965. Žal se predvidevanja niso mogla ostvariti zaradi ponovnega zmanjšanja investicijske potrošnje in zopet je bilo (tu so prav prišle pridobljene izkušnje) potrebno ukrepati kar se da učinkovito in temeljito.

Samoupravni organi so vsekoli spremljali gospodarske premike in so temu ustrezno ukrepali. Zaradi nastale situacije je morala prvenstveno biti



Razčiščevanje važnega prometnega križišča pred novo zgrajenim blokom GG v Cerknici

v tem podjetju zmanjševati svoj obseg poslovanja zaradi restriktivnih ukrepov na področju investicij. Tako je Gradišče moralo že lani ustaviti začeta dela na objektu hala Kovinoplastike Lož, pospraviti stroje in si iskati dela drugje. Prav ta okoliščina pa, lahko ugotavljamo, je sprožila temeljito premišljanje v pogledu izboljšanja delovnih procesov v tem kolektivu. Prav razporeditev tako nastale odvisne delovne sile je postalo vprašanje, ki ga je bilo treba rešiti takoj in najbolj ustrezno. No, uspeli so, istočasno pa pridobili izkušnje, ki jim bodo kasneje prišle zelo prav. Že takoj v začetku letošnjega leta so strokovne službe in preko njih samoupravni

prizadeta zaposlenost delovne sile, ki jo je bilo treba prerazporediti na tisto število, ki je dejansko bilo potrebno operativni. Tako se je to število zmanjšalo od 152 kar na 112 zaposlenih. Ne bo odveč podatek, da je bilo to vprašanje deležno temeljitih razprav in študijne obdelave po komisijah in predmet razprave in reševanja na zadnjih treh sejah delavskega sveta, kjer so pretehtali vse okoliščine, ki so bile potrebne.

Posebej o pogojih, v katerih se je znašel kolektiv v okviru gospodarske reforme, pa so se člani pogovorili na sestankih, ki so jih organizirali po vseh objektih. Na teh pogovorih je izzvenela edina misel: bolje, go-



Pogled na Dramalj, kjer so leto vali člani kolektiva »Kovinoplastike« v letošnjem letu

spodarneje delati, dvigati delovno storilnost, zmanjšati nepotrebne stroške, osebne dohodka pa višati le na podlagi doseženih delovnih uspehov. Istočasno pa je vzniknila tudi misel, da je treba storiti korak dalje v pogledu delitve po delu. Čim več del bodo v bodoče (k temu so že pristopili) oddajali v izvedbo po vnaprej pripravljenem predračunu v sklopu delovnega naloga. To bodo konec meseca skupno pregledali in odločili, komu gre več in komu manj, glede na prizadevnost pri delu. Na teh pogovorih, organizirali jih bodo vsakega 3. v mesecu, se bodo poleg delovnih uspehov pogovorili tudi o ostalih zadevah, ki so danes važne za vsakega proizvajalca, vse z namenom, dvigniti delovni uspeh vsak na svojem delovnem mestu in s tem tudi v celotnem kolektivu.

Vsi ukrepi, ki jih je kolektiv podvzel, ali pa jih bo v najbližji prihodnosti, so imeli pozitiven odraz v poslovnem uspehu ko-

lektiva v I. polletju letošnjega leta. To obdobje so zaključili poslovno uspešno, z razmeroma dobrimi kazalci poslovnega uspeha, predvsem pri produktivnosti. Pri tem pa se zavedajo, da morajo še znatno izboljšati ekonomičnost poslovanja, v čemer, o tem so prepričani, bodo vsekakor uspeli.

Da bi dosegli čimboljše rezultate na širšem področju, resno razmišljajo o združitvi vseh, z gradbeno dejavnostjo se ukvarjajočimi faktorji v komuni, s čimer, tako kažejo izdelane analize, bi se znatno pocenilo njihovo delo. Zamisel je na mestu, vendar o njej podrobneje kdaj drugič.

In za zaključek: Mladi kolektiv cerkniškega Gradišča se svojih nalog, ki jih ima v družbenem in gospodarskem pomenu, temeljito zaveda. Doslej je imel že vrsto uspehov, ali teh ne bi zato upravičeno pričakovali tudi v bodoče? - ius -

Drugo leto spet na morje!

Letni dopusti so večinoma že minili in letošnja sezona je pri kraju. Kot smo že pisali v eni prejšnjih številčk tega lista, v kateri smo bralce seznanili kje bodo vse letovali člani našega kolektiva, tokrat sporočamo, da so se vsi že vrnili z letovanja. Skupno je letovalo 250 članov kolektiva z družinami. Večji del jih je preživel na morju, manjše število pa v Bohinju.

Tisti, ki so letovali na otoku Krku in v Bohinju, se zelo pohvalijo o udobnosti in lepem vremenu. Nekoliko nejevoljni so bili le tisti, ki so bili v Selcah, to pa predvsem zato, ker imajo tamkaj

sistem samopostrežbe in jim ni bilo všeč za vsak obrok čakati tudi po eno uro, da so prišli na vrsto vsak s svojim pladnjem.

To jim sicer ne gre zameriti, ker na dopustu pač hoče vsak imeti svoj mir in udobnost.

Na splošno lahko ugotavljamo, da je bila hrana povsod dobra. Večje število delavcev je letos prvič letovalo na tak način. Vsi so bili zadovoljni in izjavljajo, da bodo drugo leto med prvimi, ki se bodo priglasili za tak način letovanja.

Geslo tistih, ki so bili na otoku Krku je: »Drugo leto spet na Krk«.

Morda še ne veste...

— da so izdala turistična društva kraškega področja pred dnevi skupni bavní prospekt za celotno področje Krasa. Prospekt je izšel s slikovnim delom na treh straneh in s tekstualnim vložkom v šestih jezikih. Turistična zveza naše občine je dodala svoj delež s tremi fotografijami s Cerkniškega jezera, iz Križne jame in iz Rakovega Škocjana.

— da včasih tudi čarovnice zelo vlečejo. Lep dokaz za to je 18. junij, ko je stalo pri Domu na Slivnici kar 5 avtobusov skupaj.

— da je res, da golta glasbena skrinja v Delikatesi v Cerknici petdesetdinarske kovance, vendar je tudi res, da slišimo za ta denar več melodij.

MLD

Dve uri v 'ambulantni' motornih vozil

Mehanična delavnica in »Tomas« servis, ki dela v okviru centra obrti v Cerknici, je ena izmed sedmih ekonomskih enot tega podjetja, ki kaže najboljšo produktivnost. Poleg šefa delavnice so zaposleni še trije pomočniki, pet vajencev in en klepar, ki pa dela samo honorarno. Lani so imeli okoli 20 milijonov prometa, ki bi lahko bil še večji, če ne bi bilo tistega »ČE«.

V prvem polletju letošnjega leta so ustvarili promet čez štiri milijone. Sicer pa imajo tudi oni finančne težave. Samo za najemnino dajo letno čez 400.000 din.

Večja popravila izvršujejo v nekdanji Meletovi garaži, katere prostori pa so za njihovo dejavnost premajhni in neustrezni, posebno še v deževnem vremenu. Zelo prav bi jim prišel v garaži prostor, ki ni izkoriščen in v njem leži odpadno železo.

Vse navedene stvari mi je šef delavnice povedal v uvodu. Ker sem želel dobiti bolj jasno sliko o njihovi delavnici, sva pogovor nadaljevala. Poprašal sem ga:

Kako ste zadovoljni s strankami?

S strankami smo v glavnem zadovoljni. Težave so v tem, ker naši ljudje še niso dovolj tehnično izobraženi. Hočem reči, da še ne vejo, kako je treba pravilno vzdrževati motorna vozila. Vedno več je raznih kmetijskih in prometnih strojev, ki zahtevajo pravilno nego, če hočemo od njih imeti kar največ koristi. Niso redki primeri, da posamezniki dajejo svoja vozila v popravilo nestrokovnim osebam, ki ne razpolagajo niti z osnovnim orodjem, kaj šele s primernim znanjem. Temu je krivo tudi to, ker mnoge zavede beseda »mehaničnik«, ki se pri nas uporablja za vsakogar, ki ima opravka s kakšno kovino. Je pa zelo velika razlika med strojnimi ključavničarjem in splošnim ključavničarjem, da o avtomehaničniku, ki je specializiran glede primerjave ne moremo govoriti. Ko stroj le ne gre kakor bi moral, se tak lastnik vozila nazad-

nje le napoti k nam. Niso redki primeri, da ugotovimo, da so stroji z nestrokovnim popravilom še bolj pokvarjeni in potem ni nič čudnega, če so stroški večji. Prav od takih največkrat prihajajo razne pritožbe, da smo predragi.«

Kakšna je režijska ura pri vas v primerjavi z ostalimi delavnicami?

»Pri nas računamo režijsko uro 900 dinarjev. Kolikor vem, ostale delavnice izven naše občine računajo 1200 dinarjev in tudi več. Če bi imeli ustrezne prostore, bi mi lahko režijske stroške še znižali, vendar v taki situaciji, kot smo sedaj, samo zaradi neustreznih prostorov tega ne moremo.«

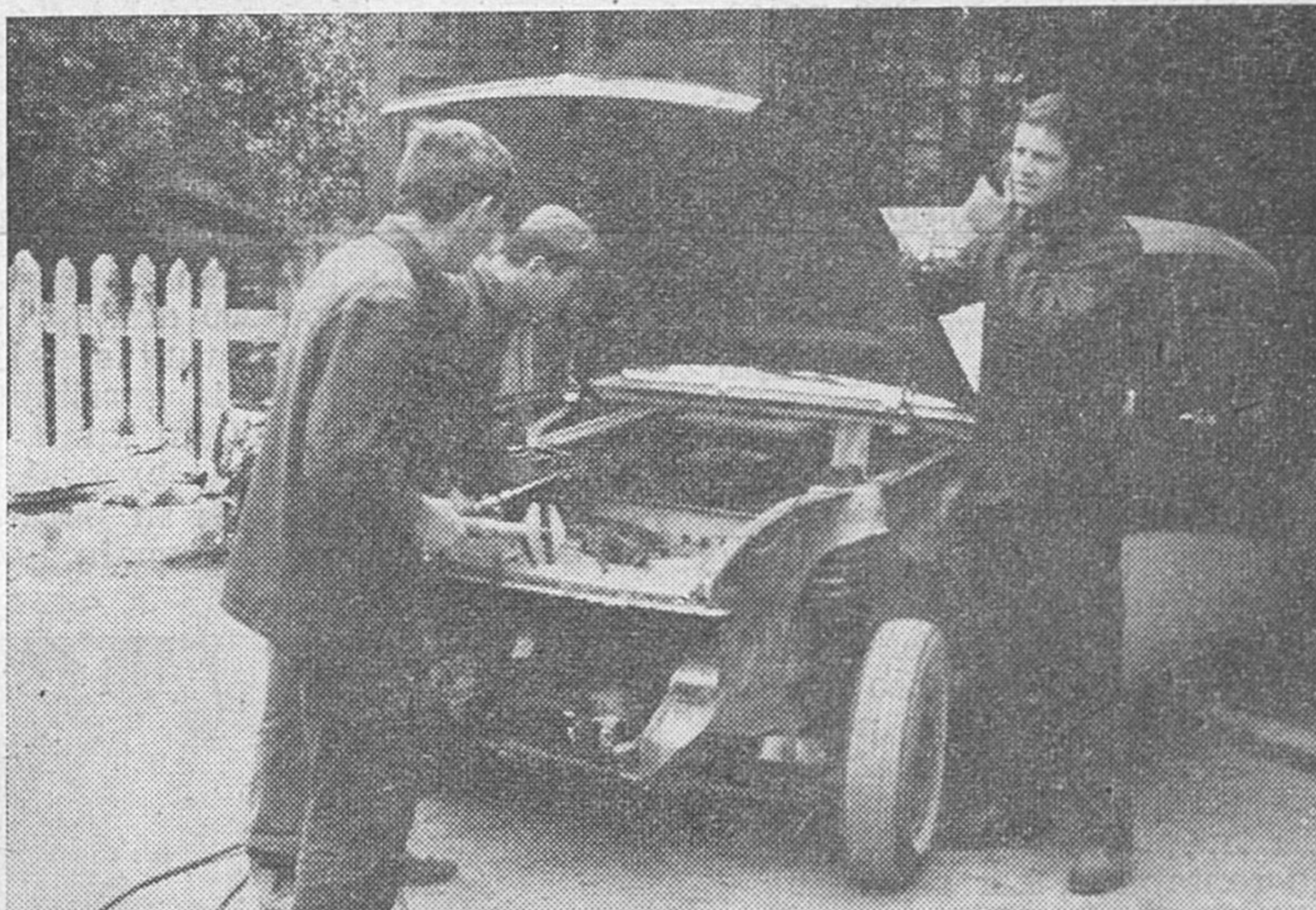
Ali imate dovolj strank?

Strank je vedno dovolj. Večsini jih je še preveč, vendar so to takšni, ki bi radi kar počakali, da jim okvaro odpravimo, vendar to ni vedno mogoče. Od stalnih strank smo imeli do sedaj le »Škocjan« Rakek in go-

stinstvo Cerknica. Ostala podjetja so rajši oddajala svoja vozila drugim servisnim delavnicam v Ljubljani in Postojni, kjer jih je sorazmerno veliko več stalo, kot če bi popravila izvršili pri nas. Vem, za primere, ko so ne-



Pomočniki in vajenci s svojim mojstrom Frankom pred servisom v Cerknici
Foto: Bošt



Karambol je bil hud in v pomoč je bilo treba vzeti varilni aparat. Urh Alojz se bo potrudil, da bo karoserija dobila spet pravo obliko
Foto: Bošt



»Stroj slabo deluje in prekomerno greje,« se je potožil naš rojak, ki je prišel na dopust v domovino. Mojster Abraham je hitro ugotovil, da krtacke niso v redu.
Foto: Bošt

Kakšne vrste vozil popravljate?

Popravljamo vse tipe vozil in kmetijskih strojev. Izvršujemo razna kleparska dela kakor tudi lakiranje. »Zdravimo« tudi štedilnike, lonce, kolesa, skratka vse, kar nam ljudje prinesejo. Če bi imeli pri občini več razumevanja zaradi prostorov, bi

lahko zaposlili še tri pomočnike.«

Kako imate urejen delovni čas?

»Delamo od šeste do 14. ure. Vendar sem skoraj vsak dan v delavnici do večera, saj je vedno dosti dela in moramo gledati, da zadovoljimo želje strank.

Velikokrat se zgodi, da me pridejo iskati celo na dom na Rakek da jim opravim usluge. Vedno se jim odzovem.

Na željo strank gremo na delo tudi izven delavnice na teren.

Do sedaj smo popravljali motorna vozila na Blokah, v Novi vasi, Starem trgu in drugod. Takih primerov je čedalje več.«

In kakšna je perspektiva?

Zelo dobra, samo če nam bodo šli na roke merodajni organi, da pridemo do boljših prostorov. Zelo bi se tudi povečal promet, če bi imeli pralnico za avtomobile, ker je takih interesentov čedalje več.

Da imamo dobro perspektivo nam pove dejstvo, da je bivši servis komunalne skupnosti živel borih šest mesecev, pa še takrat je napravil okoli milijon izgube.«

Perspektiva je torej dobra, posebnih problemov, razen skrbi za prostore, nimajo. Vendar je vedno tako, da nam kakšen »ČE« dela preglavice. Iste probleme imajo tudi v radio servisu. Vsi pa upajo, da bo ta problem rešen in bodo lahko bolj razširili svojo dejavnost.
Bošt

katera popravila v Ljubljani stala 700.000 din. Če bi ta popravila izvršili mi, račun ne bi bil večji od 150.000 din. Presodite torej sami, če ni bolj gospodarno popravila oddajati nam.«

Kako pa je s kadrom?

»Razpolagamo z mladim kadrom, ki se zelo trudi, da dela kvalitetno opravi. Težave imamo predvsem zaradi rezervnih delov, ki so kot originalni večkrat defektni in zaradi njih večkrat naši delavci dobijo plikre pripombe glede njihove strokovnosti. Rezervne dele moramo dobavljati iz Ljubljane. Postojne in drugih krajev kar se bolj povečuje stroške nam in strankam. Če bi imeli v Cerknici trgovino, ki bi se trudila odjemalce oskrbeti z vsemi potrebnimi deli, bi nam odpadlo dosti nevšečnosti in tudi stranke bi bile bolj zadovoljne, ker bi bila popravila izvršena hitreje in ceneje.«

Glas Notranjske
v vsako hišo!

Krompirja bo dovolj!

ŽE DALJ ČASA SE JE ŠUŠLJALO, DA LETOS KMETIJSKA ZADRUGA V CERKNICI NE BO ODDAJALA KROMPIRJA DOMAČIM POTROŠNIKOM. DA BI KONČNO O TEM BILI NAŠI BRALCI TOČNO OBVEŠČENI, SEM STOPILO DO DIREKTORJA ZADRUGE IN GA PROSIL DA MI POVE, KAJ JE OD TEGA RES.

Na vprašanje mi je tovariš TELIČ takole odgovoril?

»Mi imamo letos zasajeno 36 hektarjev na lastnih zemljiščih. V prejšnjem letu smo imeli zasajeno 100 hektarjev. Proizvodnjo smo zmanjšali predvsem zaradi tega, ker nimamo pripravnih skladišč. Lansko leto nam je samo vreme šlo ugodno na roke, da se ni večja količina krompirja ne pokvarila. Vzrok zmanjšanja tega proizvoda je tudi neurejeno tržišče, ker ni bilo enotnih cen. Za sedanjo proizvodnjo imamo sklenjene pogodbe, ki so dolgoročnega značaja in sicer s Prehrano Ljubljana, Istro in drugimi odjemalci izven naše občine. S temi pogodbami imamo zagaraniran odkup za 500 ton krompirja.

Lani smo samo od krompirja imeli čez 20 milijonov izgube predvsem zaradi fiksni cen.

Poleg lastne proizvodnje imamo še pogodbe z individualnimi proizvajalci za 100 ton krompirja. Ravno tako imamo v planu odkupiti viške krompirja, v kolikor jih bo, ker je bila letina letos zaradi neurja zelo slaba. Omeniti moramo, da smo omejili proizvodnjo krompirja tudi zato, ker smo se usmerili na proizvodnjo žit, od katerih imamo večji dobiček.

Smatram, da se domačim odjemalcem ni treba bati, da krompirja ne bo, saj ga že zdaj prodajamo na stojnici.

Poživimo delo Počitniške zveze

Čeprav je čas dopustov in letnih počitnic že pri kraju, je prav, da spregovorimo nekaj besed o organizaciji počitniške zveze, ki skrbi, da mlad človek užije nekaj toplega jadranskega sonca ali svežega gorskega zraka.

Počitniška zveza Jugoslavije ima v vseh večjih obmorskih središčih postavljene domove, campinge itd. V teh domovih ali campih se vrstijo njeni člani v času sezone, kjer prežive deset ali več dni. Še vedno je dovolj mladih ljudi, ki svoje počitnice prežive neorganizirano, ker jim še ni poznana ta organizacija, ki skrbi za oddih svojih mladih članov.

Letos je Izvršni odbor Počitniške zveze Jugoslavije pri občini Ljubljana center organiziral desetdnevno letovanje svojih članov v Zadru, Rovinju in ostalih počitniških mestih ob Jadranu.

Celodnevna oskrba za člane je bila 650 dinarjev. Poleg tega ima-

Krompir za ozimnico bo imel okoli 60 din in mislim, da čez to številko ne bo šlo.

V glavnem je vprašanje plasi-ranja krompirja na tržišče ugodno, saj lahko oddamo vsako količino, ker se bo potrošnja krompirja letos povečala.

Tovariš direktor, kako pa kaj s preskrbo z mesom. Ali bo v bodoče kaj bistvenih sprememb v kvaliteti in količini oziroma izbiri?

»Mi se že trudimo, da bi našemu potrošniku nudili kar največjo izbiro. Zadruga je že tri mesece v kooperacijskem sodelovanju v proizvodnji brojlerjev s farmo Kras Niverke. Imamo urejeno proizvodnjo na Uncu in v Novi vasi. Na Uncu redimo 14 tisoč piščancev, v Novi vasi pa 20.000.

Mi dobimo od njih enodnevne piščančke in hrano. Ostalo delo pa je naše. Piščanci so godni za trg po 65 dneh reje. Piščance pošiljamo nazaj našemu kooperantu, kateri ima sodobno urejene prostore za predelavo oz. zakol. Za naše potrošnike nam oni redno vsak teden dobavljajo določeno količino piščancev, ki jih prodajajo v mesnicah na Uncu, Rakeku, Cerknici in Grahovem.

Da bi bila dobava kar najcenejša, urejamo prevoz tako, da nam oni medtem, ko piščance vozijo za potrebe JLA na Rakeku in Blokah, pripeljejo še za nas. Piščance prodajajo v naših mesnicah po 1000 din kilogram. Začeli bi tudi s prodajo drobovine, vendar je to tvegana stvar, ker se hitro kvari, trg pa zelo niha.

Zadruga želi vzrejo piščancev še bolj razširiti, saj je za tovrstno proizvodnjo dovolj prostorov. V to mislimo vključiti tudi individualne proizvajalce, saj se s tem delom lahko bavi vsaka oseba. Prostora za tako vzrejo ni treba veliko, saj že petnajst piščancev zadostuje prostor enega kvadratnega metra.

Ta kooperacija je za zadrugo zelo rentabilna, ker se dinar zelo hitro obrača. Kot primer naj-

navedem, da smo po 70 dneh vzreje samo iz obrata Unec oddali 19.000 kilogramov piščancev, kar je v vsakem primeru boljše kot pri živinoreji.

Kumare in jabolka so odprla promet na novi tržnici!

Pred kratkim je dan v promet živilski trg na odprtem prostoru pred mostom v Cerknici.

Prostor je zelo lepo urejen. Postavljena je lična ograja, tla so posuta s peskom, urejen je vodnjak-umivalnik in napisna tabla.

Stojnice so prodajalcem vedno na razpolago.

Prav tako se trudimo, da potrošnike preskrbimo še z ostalim mesom, vendar je to težja stvar, ker nimamo skupne klavnice. Upam pa, da bodo to potrošniki razumeli in potrpeči do tedaj, da bomo imeli možnost tudi ta problem rešiti v prid naših odjemalcev.

Bošt

jabolka	od 120 — 200 din kg
breskve	od 300 — 350 din kg
hruške	350 din
paradižnik	200 din
fižol	300 din
kumarice	140 din
krompir	80 din

Začetek je torej tu. Kupcev je dovolj. Škoda je samo, da nimajo še dovolj razumevanja do-

Cerkniška tržnica tik potem ko je bila zgrajena in sposobna za promet



Vsak prodajalec plača 150 din odškodnine. Če pa blago pripelje z avtomobilom, pa 200 din.

Kot prej, tako so tudi sedaj zastopani prodajalci iz goriških krajev. Nudijo predvsem kumare, kvalitetna jabolka, breskve, hruške, fižol v stročju in paradižnike po naslednjih cenah:

mače gospodinje iz okoliških vasi, saj bi na trgu lahko spravile v denar vse artikle, kar jih imajo doma odveč.

Vsaka nova reč gre spočetka počasi naprej, kasneje pa le dobro napreduje. Upajmo, da bo tako tudi z našo novo tržnico.

Bošt



Ne tako pritelj kar posredi čez nevarni ovinek, ker se ti lahko zgodi nesreča, kot se je dne 22. avgusta, ki je terjala večjo materialno škodo na mopedu in avtomobilu ter telesno okvaro mopedista!

Foto: Bošt

NOTRANJSKE UGANKE

V Postojni, Ljubljani zaigram, v Cerknici za take d'narje niti glasu ne dam.

(Tuke-box v cerkniški Delikatessi)

Dolgo so me gradili sedaj ko me ni več so me že pozabili.

(Tuz v Zilicah)

Milavec Lado

ŠaJ.

Nekaj o cerkniški »univerzi« za voznike

Vsakodnevno vidimo, kako po Cerknici hiti s previdno hitrostjo »fičo«, last AMD Cerknica. Tečajji za voznike motornih vozil redno delajo. Sekretarja društva, ki je tudi inštruktor, sem dobil na cesti, v vozilu, zraven pa srečnej za volanom, ki vsekako hoče biti lastnik rumene knjižice, v kateri piše, da ima pravico voziti vozila te in te kategorije. Mislil sem, da je reforma tudi njih prizadela, zato sem stopil z njim v pogovor, da mi pove, kako gospodarijo in kake težave imajo. Tovariš Kaplan mi je takole odgovoril:

»Občni zbor smo že dvakrat sklicali, pa ni bilo zadostne udeležbe. Med ostalimi člani AMD smo volili tudi predstavnika tajništva za notranje zadeve. Volili smo tudi tebe, pa te ni bilo.«

»Oprosti, Milan, ravno takrat sem bil na dopustu.«

»Vsak ima svoj izgovor, mi pa le imamo težave. Prosim, da napišeš, da imamo zadnje čase težave s tistimi vozniki oz. kandidati za izpit, katere učijo taki vozniki, ki sicer imajo več kot tri leta vozniškega staleža, pogostokrat pa zelo redko dobijo v roke vozilo, ker svojega nimajo. Novi zakon o javnem prometu sicer dovoljuje, da si kandidat sam izbere osebo, ki ga bo poučevala. Vendar mora taka oseba imeti tudi tri leta prakse in ne samo izpit, ker le v tem

primeru bo priučevanje res dobro izvršeno. Zato torej ni nič čudnega, da je zelo velik odstotek prav takih kandidatov, ki na izpitih padejo. Zakon ravno tako določa, da morajo imeti vozila, na katerih se poučuje, tablico, na kateri piše: »Avto šola«. Taka tablica se dobi pri nas po ceni 200 din za vsak dan in 4.000 din kavcije. Tega zakonskega določila se mnogi ne držijo in vozijo brez tablic, zato bi bilo treba več kontrole od organov LM.

Ali so se kaj spremenili pogoji za opravljanje izpitov za motorna kolesa?

»Posebnih sprememb ni. Kandidat, ki hoče opraviti izpit za moped, mora pri nas vložiti prošnjo in zdravniško spričevalo ter dopolniti starost 16 let. Izpit se polaga pred ustrezno komisijo iz Logatca, ki pride v Cerknico takrat, ko se nabere dovolj kandidatov.

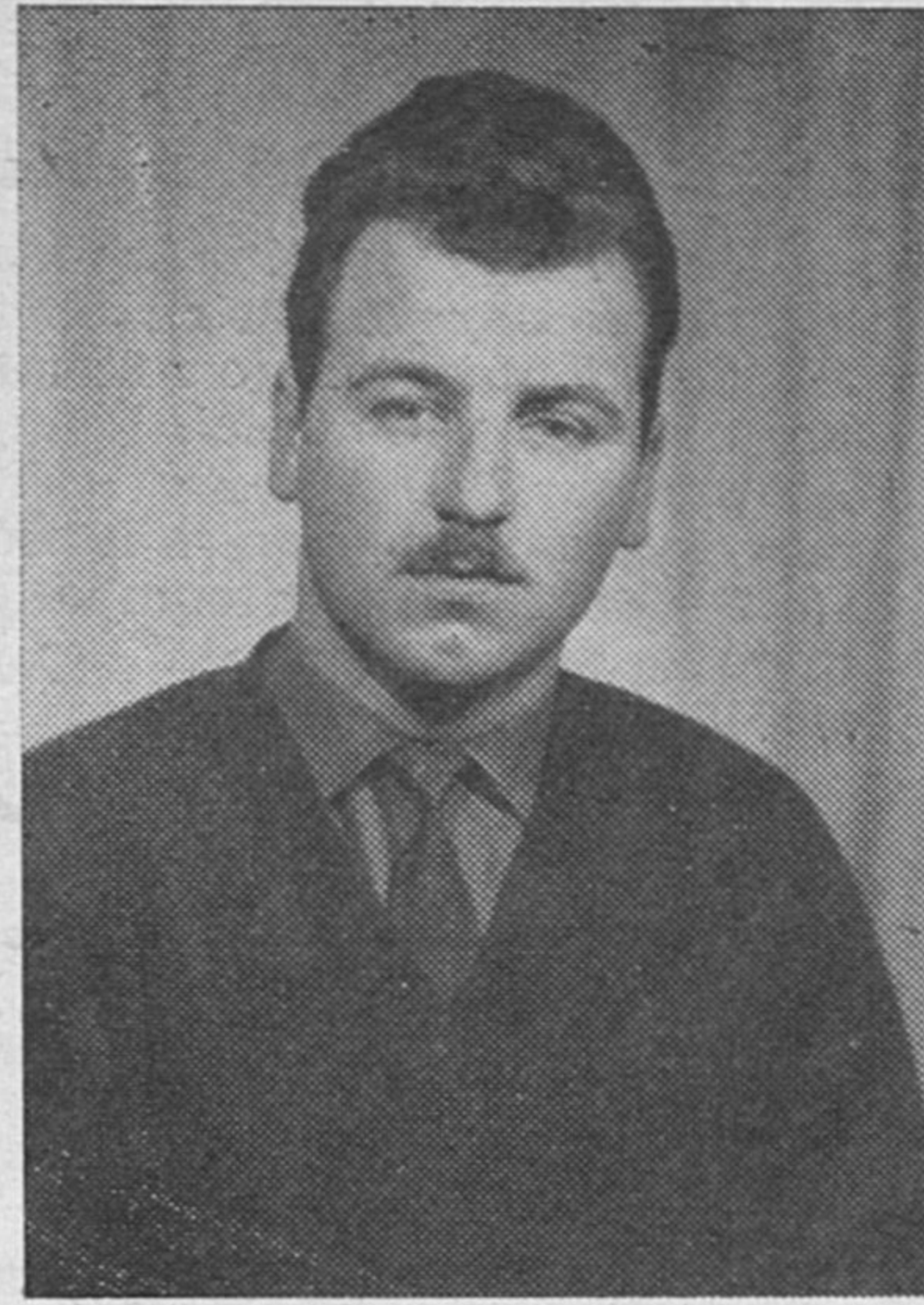
Po novem zakonu je tudi ta olajšava, da tudi za motorna kolesa polagajo izpit tisti kandidati, ki so dopolnili 16 let.«

Koliko kandidatov je letos opravilo vozniški izpit?

»Za kategorijo a—b je letos opravilo izpit 60 kandidatov. Na novo pa imamo prijavljenih 30 kandidatov.«

Kdaj vas je najlaže dobiti v pisarni?

»Uradne ure so vsak torek in



Sekretar AMD Cerknica tov. Milan Kaplan

petek od 8. do 10. ure in seveda kot danes na cesti, ko poučujem.«

In kako finančno stojite?

»Zelo dobro!«

Verjel sem mu, želim mu pa, da bi bilo tudi za naprej tako. Vprašanje pa je, zakaj se ni občni zbor izvel, saj imajo čez 350 članov? Če bi bili člani z društvom zadovoljni, bi bila zagotovo udeležba polnoštevna. Društvo res intenzivno dela na tečajjih za voznike motornih vozil, vendar je to samo en del dejavnosti, ki ga društvo vrši.

Koristno bi bilo, da društvo poži delo tudi v drugi smeri, kot so predavanja o prometni vzgoji in podobno. Odgovorni v društvu bodo dosegli sodelovanje le takrat, ko bodo uspeli zainteresirati in dokazati članstvu in ostalim o koristnosti društva za vse njene člane in občane.

Bošt

IZ ZAKONODAJE

Zvišanje pokojnin in otroških dodatkov:

Starostne, invalidske in družinske pokojnine so zvišane zaradi gospodarskih ukrepov povprečno za 23 %.

Zvišanje je izvršeno na podlagi sklepa skupščine republiškega zavoda za socialno zavarovanje in velja od prvega avgusta dalje.

Upravičencem do otroškega dodatka, ki ga prejema po prvi grupi, se je le-ta zvišal za 1.200 dinarjev mesečno za vsakega otroka, ki je upravičen do dodatka. Zavarovanci, ki so bili prvega avgusta letos še v bolniškem staležu daljšem od trideset dni, dobijo povečano nadomestilo osebnega dohodka za toliko odstotkov, kolikor so se v povprečju dvignili osebni dohodki v tisti delovni organizaciji, v kateri je zavarovanec zaposlen, vendar največ za 22 %.

Obiskal sem enega izmed še živih borcev v Babnem polju Tineta Mlakarja.

Zelo rad mi je ustregel in povedal spomine iz svojih partizanskih let. Tako je pripovedoval:



Tine Mlakar med vojno s tovarišem Janezom Hribarjem v Babnem polju pri šoli

»Že takoj od začetka sem sodeloval s partizani, v maju leta 1942 pa sem se aktivno vključil in se boril po raznih krajih Slovenije. Najprej sem bil v Zidankovem bataljonu, kasneje pa sem bil premeščen v partizansko bolnico Benišek pri Babnem polju.

Organiziral sem bolnico z dr. Petrom, ki živi sedaj v Beogradu. Njegov priimek sem že pozabil. Bolnico so sestavljali šotori. Jaz sem bolnico oskrboval s hrano, sanitetnim materialom in ostalimi nujnimi potrebščinami.

Kmalu nato sem bil premeščen v Krimski odred, kjer sem ostal šest mesecev. Iz Krimskega odreda sem šel v Šercerjevo brigado. Po kapitulaciji Italije sem prišel v Pudob. Ob napadu na belogardistično postojanko sem bil ranjen. Zadel me je »dum-dum«. Roko sem zdravil kar doma. Ko sem ozdravel, sem se zopet vključil v borbo kot komandir drugega bataljo-

jim skrivališčem pa se je venomer sprehajal četniški stražar. Njegova enakomerna hoja v težkih vojaških čevljih me je najbolj vznemirjala. Sicer sem bil oborožen s pištolo in brzostrelko, imel sem tudi dve bombi. Toda to mi ne bi dosti pomagalo, ker sem bil pod podom kot v kleščah, saj sem lahko le ležal brez premikanja zaradi premajhnega prostora.

trpljenja le zagledal sonce. Težko sem prilezel iz svojega skrivališča, saj so me moči skoraj popolnoma zapustile, pa tudi prazen želodec je zahteval svoje.

Ljudje so mi povedali, da so četniki imeli ujetega partizana, s katerim sta se takoj, ko je stražar nekoliko odstopil, pogovarjali Rozi Mlakar in Marija Majetič in ga jele nagovarjati, da naj zbeži, vendar se on ni upal tega storiti. Kaj se je kasneje zgodilo z njim, ne vem. Poznano mi je, da danes še živi. Iz četniškega razgovora, ki sem ga slišal iz svojega skrivališča, sem dojel, da so oni do zadnjega upali, da jih bo Peterček prišel iskat z avioni. Ko so zapuščali Babno polje in šli čez Kozji vrh, so jih dejansko res pozdravili avioni, vendar so bili to naši, partizanski avioni. Takoj nato je prišla I. dalmatinska divizija. Iz kritja sem jih opazoval, vendar z negotovostjo, ker sem se bal, da so to preoblečeni sovražniki. Dal sem se videti in k meni sta prišla dva partizana. Povedal sem jima, kaj vse sem doživel zadnjih pet dni in še prej. Šel sem z njima na njihov štab in tako dočakal konec dolge vojne, katere posledic ne bo pozabil noben Babnopolčan še dolgo, dolgo časa.«

Tako mi je povedal Tine, ki danes živi doma na svojem skromnem posestvu, ki ga obdeluje s svojo zmoglostjo kot vojni 30 %-ni invalid.

Pozdravila sva se, on pa me je prosil, da se še kaj oglasim, ker je v Babnem polju toliko novic, ki so zanimive tudi za ostale državljane naše socialistične domovine.

Janez H.

Pet dni pod podom četniškega štaba

na Šercerjeve brigade. Nato sem bil premeščen za komandirja vojne lekarne v Planjavi, ki je bila glede nabave materiala povezana s Trstom.

Tu sem doživel take reči, da jih bom pomnil do smrti.

Šel sem po hrano za lekarno. Ko sem se vračal iz Babnega polja, ko se mi je zazdelo, da slišim nenavaden šum. Opazil sem prodiranje četnikov iz dveh strani iz Babnega polja. Prišli so tako hitro, da se nisem imel časa umakniti. Prihajali so od strani Smrekovcev in z Urha. Upal sem, da bodo šli kar skozi vas, toda motil sem se. V vasi so se ustavili, jaz pa sem se skrtil v zasilni bunker pod podom v hiši moje matere, ki so ga uporabljali za skrivanje raznega materiala, predvsem sanitetnega. Upal sem, da bo to trajalo le kratek čas in da bodo odšli naprej, toda ravno v sobo zraven mojega zasilnega skrivališča se je vselil četniški štab. Nad mo-

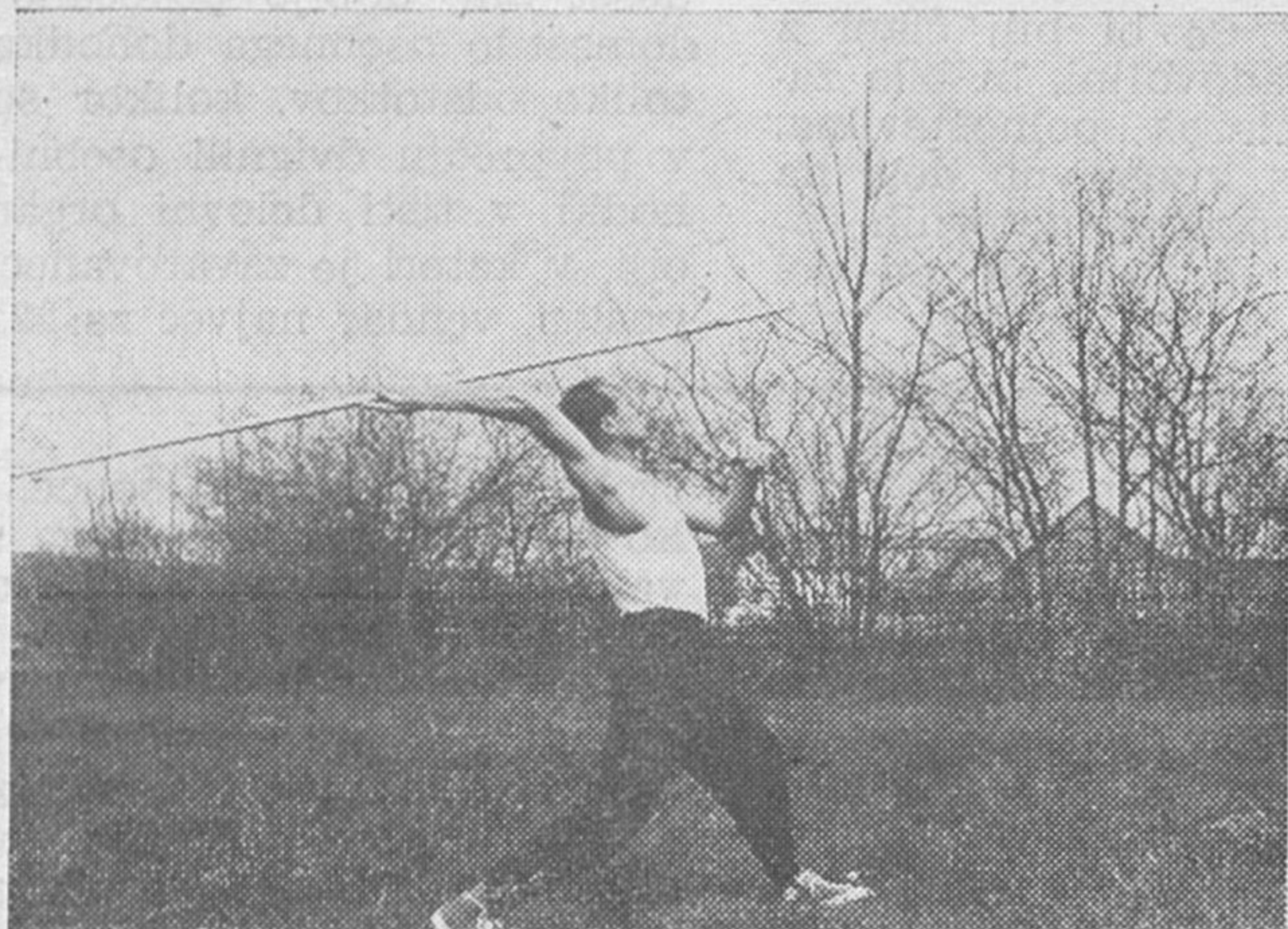
Tako sem ležal že tri dni, ko sem lahko zaradi nepazljivosti stražarja lahko sporočil moji materi, naj se vendar umakne, da bom skušal napasti stražarja in se umakniti. Mati mi je to odsvetovala, češ da sem preslab za tako akcijo. Res sem kasneje ugotovil, da bi bil za tako reč nesposoben. Vsi deli telesa so mi zaradi stalnega mirovanja v tesnem skrivališču skoraj otrpnili. Veliko težav sem prav tako imel zaradi vode in hrane, ki mi jo ni bilo mogoče dajati.

Peti dan sem zaslišal nad sabo tak razgovor med četniki: »Jel će doći kralj Petar, da nas izvuce avionima?« Uvidel sem, da četnikom postajajo tla vroča, da se pogovarjajo o takih rečeh, zato sem dobil nekoliko več upanja, da se bo tudi zame situacija zboljšala. Tako je bilo tik pred osvoboditvijo. Peti dan mojega trpljenja pod podom so četniki nenadoma zapustili vas, tako da sem po dolgih dneh

PREDSTAVLJAMO VAM

Da imamo tudi v naši občini športnike — člane državne reprezentance, ve vsak in pri tem seveda takoj pomisli na Stržaja, Groma in Mlakarja, stebre naše reprezentance v keglanju, ki je lansko leto osvojila v Budinpešti naslov prvaka Evrope. Ne ve pa, da so poleg teh še nekateri, ki z uspehom branijo športni ugled Jugoslavije, tako doma kot tudi izven nje. Poleg bratov Pavčič je tu tudi Franc Popek, naš odlični metalec kopja.

V razgovoru z njim sem zvedel, da se je začel resneje ukvarjati z atletiko — kraljico vseh športov, leta 1959, ko je postal član ŽAK Ljubljana, kar je tudi še danes. Že naslednje leto je bil član mladinske reprezentance Jugoslavije na dvobojih s sovrstniki iz Madžarske v Mariboru, kjer je bil drugi in z grškimi mladinci v Atenah. Istega leta je bil na prvenstvu države za mladince v Tuzli prvi. Z metom kopja preko 65 metrov pa je dosegel za leto 1960 tudi najboljši mladinski rezultat na Balkanu.



Popek na treningu

Leta 1961 se je začelo s poškodbo, zaradi katere dve leti sploh ni vadil in šele na službenju vojaškega roka se je zopet resneje vrgel na kopje.

Letošnjo atletska sezono je začel z uspehom na republiškem prvenstvu v Celju, kjer je osvojil naslov prvaka, nadaljeval pa jo je v Beogradu na tekmovanju atletskih klubov za pokal predsednika Tita z zmago nad svojim večnim tekmečem Galicem, kateri pa se mu je že čez nekaj tednov na prvenstvu Jugoslavije na istem stadionu revanžiral. Letos je tudi debutiral v članski reprezentanci Jugoslavije na dvoboju z Vzhodno Nemčijo v Jeni, kjer je dosegel svoj najboljši rezultat z znamko preko 70 metrov.

Toliko o njemu, sedaj pa še kaj misli on o drugih.

Na temo: šport v Cerkniški občini je navedel nekaj perečih problemov s tem v zvezi pri nas:

Nogometiški in kegljaški lahko zadovoljijo le tiste, ki mislijo, da paščica vrhunskih kegljačev pomeni že tudi množičnost tega športa v občini in pravilno zdravstveno usmerjenost. Ne vedo pa, da tega mišljenja ni naša mladina, ki ji ni samo za nogomet in kegljanje, marveč se navdušuje še za razne druge igre z žogo, kot na primer za košarko, roket, odbojko i. t. d.

Kot primer izredne športne zavzetosti odgovornih na občini naj navedem izgradnjo rokometnega igrišča v Cerknici. Ponuženo pomoč TVD Partizan Cerknica, da ponovno splanira igrišče, so le-ti odklonili s pripombo, da bodo že sami vse uredili, ko bo čas!

Igrišče pa je danes še slabše kot pred dvema letoma, ker je SGP Gradišče odpeljalo še tisti kamen, ki je bil že nasut na igrišču; kar je verjetno zasluga direktorja tega podjetja — bivšega predsednika Občinske zveze za telesno kulturo Cerknica.

Kakšni pogoji, če sploh obstojajo pa so v Cerknici za razvoj

pristojnem forumu preveč govori kakšno naj bi bilo igrišče, ne mislijo pa nič na to, kdaj bo le-to zgrajeno in sposobno za igro. Torej, vsaj kot kaže, do nadaljnjega v Cerknici še ne bo rezala tišine piščalka rokometnega ali pa košarkarskega sodnika.

Šport

Opazam, da je tudi v Cerknici nekaj talentov za atletiko. Kaj misliš ti o tem?

Talent iso povsod, samo potrebno jih je najti in jim nuditi

RAKEK II : JLA BLOKE 0:6 (0:5)

Rakek II: Jenček, Matičič, Istenič, I., Bauman, Djordjevič, Oblak, Zalar, Steržaj, Baraga, Modic, Istenič II.

Sodnik Lipovec — Logatec

Ta tekma je bila za vse samo formalnost. Nihče ni podvomil v zmago gostov, kajti domačini so bili zbrani skupaj iz vseh vetrov. Vzrok porazu je bilo veliko neznanje posameznikov in pa nevigranost celotnega moštva.

Že v 8. minuti so gostje vodili z 1:0 po zaslugi Djordjeviča, ki je dosegel avtogol, ko je z glavo spremenil smer žoge in vratar ni mogel pravočasno ukrepati. V 10.

osnovne pogoje za delo, pa bi bil uspeh kaj kmalu tu.

Tvoje mnenje o podobnem treningu?

Sodoben trening lahko imenujemo tudi vsakdanji trening oz. skrb za odvečno energijo. Kar pogledaj, medtem, ko so pred leti trenirali le trikrat tedensko, kasneje že vsak dan, pa je sedaj praksa pokazala, da je potrebno vaditi vsak dan dvakrat, toliko, da ne ostane odvečne energije za razvedrilo. Sem pa naših jugoslovanskih nogometnih zvezd vsekakor ne moremo prištevati.

In še tvoji načrti za naprej?

Prav sedaj se pripravljamo za Balkaniado, ki bo meseca septembra v glavnem mestu Grčije, za naprej bomo pa še videli, kajti Mexico City je zelo daleč, povrh vsega pa še visoko. Ne pričakujem pa rezultatov preko 80 m, ker se moj razpon rok še zdaleč ne približa razponu svetovnega rekorderja Pedersena.

Janez Telič

minuti so imeli domači stoodstotno priložnost za izenačenje. Modic je streljal enajstmetrovko, toda vratar je uganil kam bo streljal in ubranil mehko streljano žogo. Domači so imeli še eno priložnost, ko je Baraga močno streljal in zadel prečko.

To je pa tudi bilo vse. Domačini se niso več znašli. Goli so začeli deževati drug za drugim in to večinoma po istem kalupu. Dolge degažirane žoge gostov proti голу domačinov in hitri napadalci so zlahka ušli počasnim in nesigurnim branilcem ter polnili mrežo Rakeka do konca tekme.

Še ena zmaga za cerkniške kegljače

Kegljači Bresta iz Cerknice kljub poletni vročini ne mirujejo. Že nekaj dni po njihovi senzacionalni zmagi na četverboju čeških in jugoslovanskih kegljaških ekip, na katerih so sodelovala moštva: Spartak Dukla Karlin iz Prage, Spartak AZKG Praga in letošnji ekipni prvak Jugoslavije Grmošćica iz Zagreba, so bili pri cerkniških kegljačih zopet v go-

steh ekipe Kočevja, Količevega in Slovana iz Ljubljane, da bi v medsebojnih spopadih odločile, kdo naj dobi v enoletno last prehodni pokal Bresta. Kakor je bilo pričakovati, je postala premočni zmagovalec kegljaškega turnirja v Cerknici v počastitev Dneva vstaje zopet domača ekipa, ki je z 4892 podrtimi keglji tudi osvojila pokal.

Zmagovalna ekipa, ki jo odločilno vodi dolgoletni reprezentant Jugoslavije Leon Grom, je nastopila v naslednji postavi: Kos 767, Kočevar, 851, Štrukelj, 794, Bahun 819, Tornič 806 in Grom 855.

Medtem, ko je bil zmagovalec turnirja takorekoč znan že pred samim začetkom tekmovanja, pa je bila toliko bolj nejasna razvrstitev ostalih klubov. Kljub vsemu se je na drugo mesto uvrstila z malenkostno prednostjo pred Količevim ekipa Kočevja, ki je v postavi Legan 783, Vidmar 789, Krabež 749, Kočevar 806, Zbačnik 757 in Henigman 853 podrla skupno 4737 kegljev.

Tretja je bila ekipa Količevega, ki je s 4705 podrtimi keglji samo za las pobegnili ekipi ljubljanskega Slovana, ki je bila z 4693 keglji poslednja.

Tekmovalcu Mitarju tokrat ni šlo vse tako kot bi si želel in so se morali zadovoljiti z četrtem ali zadnjim mestom.

Peter Kovšca

Telič

NK »RAKEK« : JLA RAKEK 2:7 (2:3)

V nedeljo, 18. avg., sta se na nogometnem igrišču NK Rakek pomerili enajstorič domačega kluba in JLA Rakek. Domačinom je služila ta tekma kot trening in obenem za informacijo, kako so pripravljeni za predstoječo nogometno sezono, ko bodo igrali v močnejši konkurenci, v kateri bodo nastopili še sledeči klubi: NK Ihan, NK Kočevje, NK »Sava« Ljubljana, NK Domžale, NK »Induplati« Jarše, NK Dob, NK »Svoboda« Duplica, NK Litija, NK »Svoboda« Kisovec, NK »Proletarec« Zagorje, izven konkurence še NK »Rudar II« Trbovlje in v slučaju, da se bosta združila NK »Svoboda« in »Proletarec« iz Zagorja v en klub, še NK »Elan« Novo mesto.

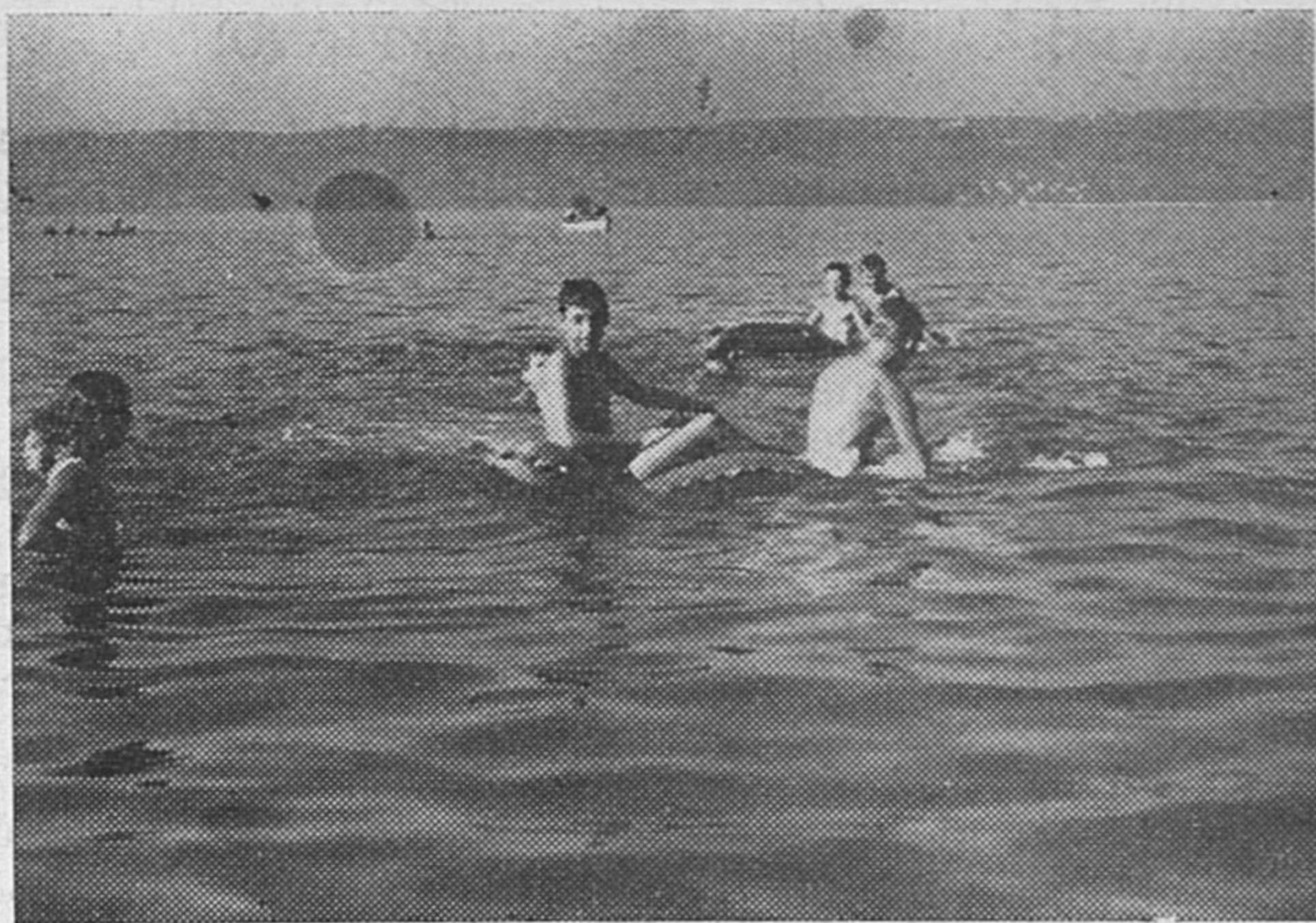
Prave moči moštva v tem srečanju ni bilo mogoče oceniti, ker je manjkala polovica standardnih igralcev, kar se delno pozna

tudi na rezultatu. Vrzeli, ki so stem nastale, so zapolnili mladinci, ki pa se niso mogli uspešno boriti z ostrim in fizično močnejšim nasprotnikom.

Rezultat sam ni realen, če ga primerjamo z dogajanjem na igrišču. Gostje so dosegli dva gola iz čistega ofsida, ki pa jih je sodnik vseeno priznal. Domači igralci pa niso znali izkoristiti številnih priložnosti pred nasprotnikovimi vrati. Imeli smo občutek, da so kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj nespreten.

Jesenski del tekmovanja se prične v začetku septembra in do takrat je mogoče odpraviti še marsikatero pomanjkljivost.

Na koncu pa želimo članskiemu in mladinskemu moštvu čim uspešnejši start in uspeh v novi sezoni.



Cerkniški šolarji na koperski plaži

128 ščuk je letos končalo življensko pot na trnkah cerkniških ribičev

Blaga zima in pogosto deževje v letošnjem letu, sta ugodno vpljivala na Cerkniško jezero, da ni usahnilo v zimskem času in še konec avgusta so bile vse kotanje polne vode. Dobri pogoji so bili ravno tako za ribji zarod, saj so letošnje mladice ščuk zrasle celo do 20 cm. Ljubitelji športnega ribolova so letos imeli precej sreče. Po pripovedovanju je letos končalo življensko pot v ponvah čez 120

ščuk, ki so merile od 50 do 65 cm. Posamezniki, ki so imeli več sreče, se jim je na trnek obesila tudi večja. Osem ščuk, ki so merile od 71 do 82 cm so ujeli: Tavželj Franc, Otoničar Janez, Hiti Ivan, Jerman Janez, Lovko Anton, Zakrajšek Stane, Kajtna Jože in Bahun Karel.

Tovariš Bahun mi je povedal, da mu je ena čezmerska že trikrat ušla iz trnka. Slabe sreče je bil tudi Rudolf Ciril, ki jo je

Boj proti vojnim zločincem se nadaljuje

Javni tožilec v Frankfurtu je izdal obtožnico zoper zdravnike in nekatere osebe zaradi težkih nacističnih zločinov v drugi svetovni vojni. Obtoženi so za smrt osamdeset do sto tisoč ljudi, ki so bili razvrščeni v takoimenovano eutanazijo.

Hitler je namreč imel zamisel pokončati vse tiste odrasle in otroke, ki so neozdravljivo bolni ali drugače umsko ali telesno defektni. Cilj vsega tega je bil, da se germanska rasa izpopolni. Eutanazijo so prav tako uporabljali proti Židom in političnim osumljencem.

Likvidacije so izvrševali zdravniki in posebno pomembni profesorji raznih ustanov, izmed katerih mnogi še danes delajo oz. opravljajo svoj poklic.

Operacija z eutanazijo je takrat delovala pod šifro »T-4«, ker je bil center tega množičnega ubijanja v Berlinu v ulici Tiergartenstrasse št. 4. Do sedaj je bilo več procesov, na katerih so razpravljali o tovrstnem ubijanju, ki so ga vršili še v raznih ustanovah izven Berlina, v Avstriji in nekaterih posebnih taboriščih.

Na obtožno klop so prišli: dr. Aguilin Ulbrich, star 51 let, iz Stuttgarta in Heindrich Bunke iz Celle, oba kinologa, ter internist dr. Kurt Barm iz Uelersena in Klaus Endruwet iz Bettruma. Ti obtoženci so vršili uboje z injekcijami in plinom v letih 1941 in 1942, v posebnih sanatorijih v Brandenburg, Beuzburgu in Pirni.

Obtožen je tudi dr. Georg Renno, ki je bil takrat direktor podružnice za eutanazijo »Hertheim« pri Luzu v Avstriji. On je odgovoren za smrt večjega števila ljudi, k iso mu jih pošiljali iz taborišča Mauthausen v Avstriji.

Na obtožno klop je prav tako prišel sedanji trgovec Reindhal Vorberg, ki se je po vojni skrival pod imenom Hintertol nekaj časa v Španiji.

Med vojno je imel v Berlinu posebno podjetje, ki se je ukvarjalo s prevozom bolnikov, kar pa je bila samo pretveza. On je pravzaprav vršil transport žrtev v razne specialne sanatorije in taborišča.

Obtožen je še dr. Dietrich Allers, advokat iz Hamburga, ki je bil »delovodja« celotnega poslovanja v berlinski centrali »T-4«. V obtožnici je rečeno, da je bil zelo delaven v tem, ker se je trudil, da bi bil program usmrtitev kar najbolj temeljito opravljen. Bošt

z velikim veseljem privlekel do čolna, odkoder mu je na njeno veselje popihala. Bajje je merila čez 80 cm.

Za točnost podatkov o ujetih ščukah ne jamčim, ker sem članek napisal tako, kot sem slišal od ribičev.



Medtem ko so se starši hladili v morju sta si naslednika od Horvata in Kebeta privoščila kratko »vožnjo« na dalmatinskem »Fičotu.« Foto: Škrlić

Ciciban, dober dan!

V Cerknici pri Svetem Roku videl sem pred kratkim kako sodila mati je otroku.

Po travniku je hodil malček veselo mahal je z rokami ves majhen kakor palček.

Malo predaleč je šel v igri svoji, v otroškem svetu — oh, kako je bil vesel. Naenkrat ga pokliče mati, grobo je izgovorila ime — že tega se je moral zbiti.

Prišel je z upognjeno glavo, zaplakal milo je, tožeče, ko ga je udarila močno.

Mali branil se je z ročico — da bo »pliden« je obljubljal — objel je materi desnico.

Ona ga je proč pahnila. Nemočno se je opotekel — lahko bi mu še kaj zlomila.

Tepla ga je kot za stavo, težko so tleskali udarci — ni pazila niti na glavo.

Revček mali padel je po tleh, ona kričala je na njega: »Tiho, če ne te bom še po zobeh.«

Potem ga je odvedla v stran — sosedje so mi še dejali, da tako je vsaki dan.

Milavec Lado

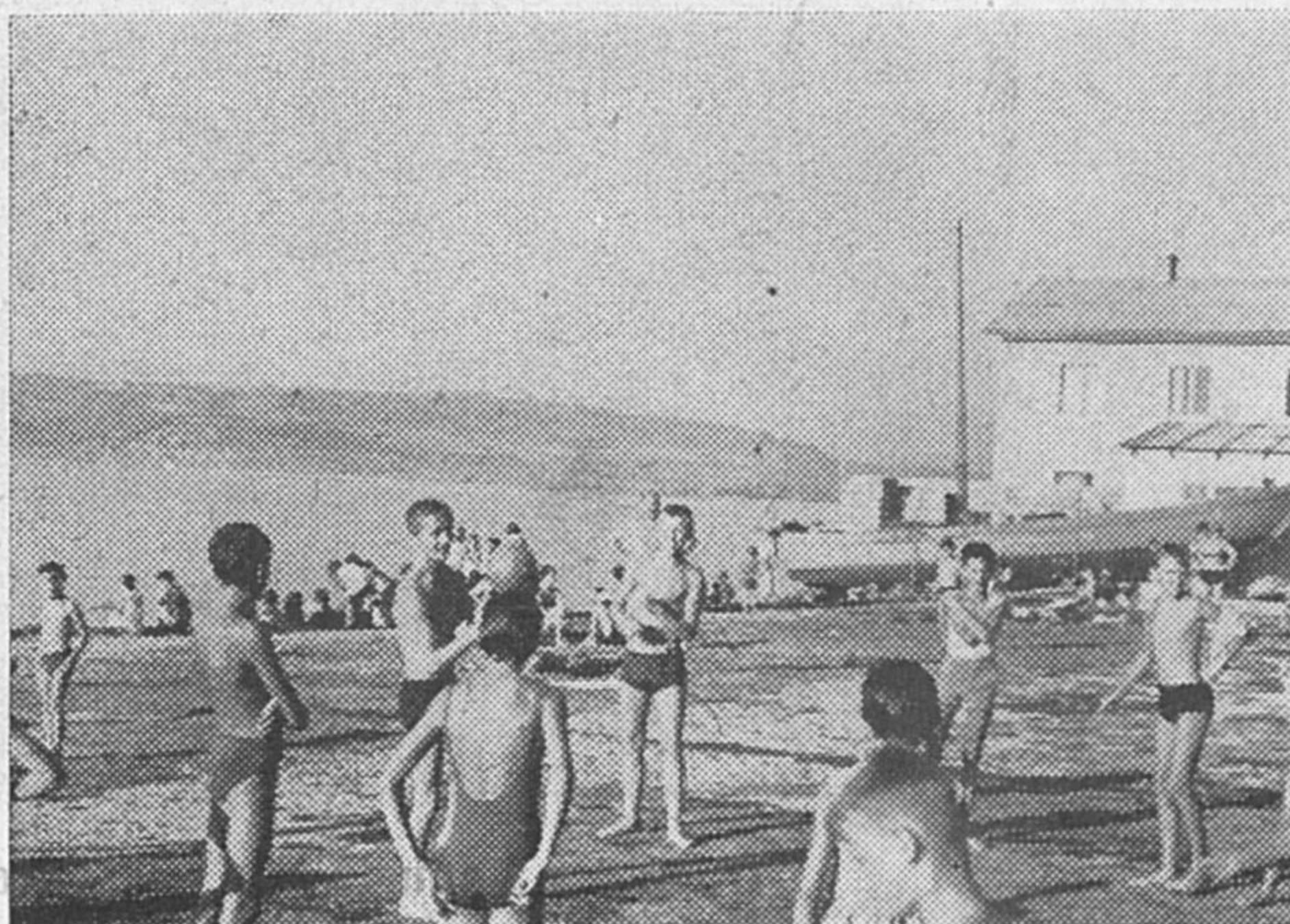
VSE VEČ SKRBI ZA POTROŠNIKA

Trgovsko podjetje Škocjan iz Rakeka je pred nedavnim odprlo v Igavasi v Loški dolini novo samopostrežno trgovino. Samopostrežna trgovina bo služila zlasti prebivalcem iz vasi Pudob, Viševak, Igavasi, Kozarišče, Podgore, pa tudi iz drugih vasi, saj so zlasti prehrabeni artikli nekoliko cenejši kot v samopostrežni trgovini v Starem trgu. To je že druga samopostrežna trgovina v Loški dolini. Na sliki: samopostrežna trgovina v Igavasi. Notranjost lepo urejene nove samopostrežne trgovine v Igavasi.

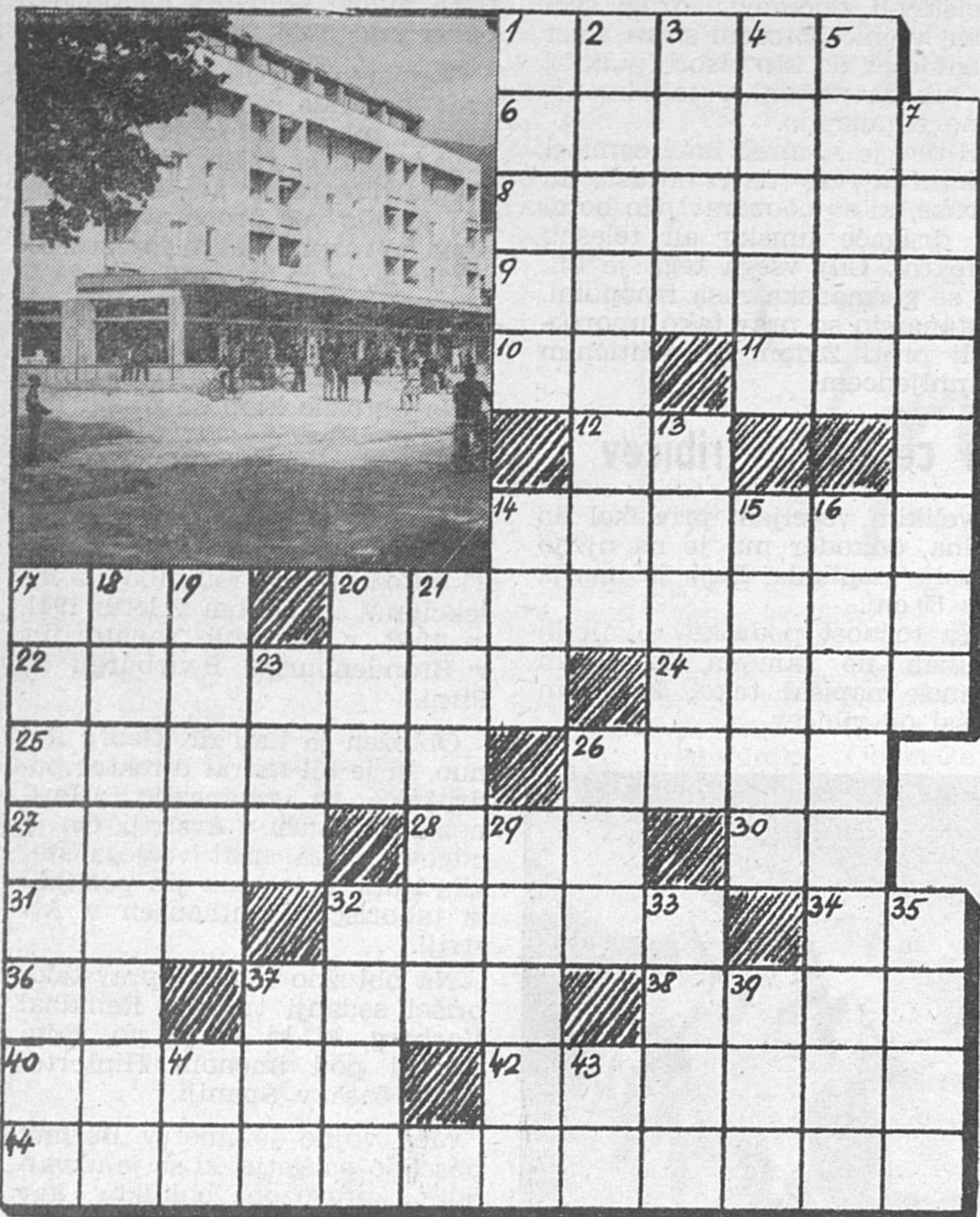
S. B.



Kot vsako leto, so tudi letos v Koprju letovali šolski otroci iz Cerknice. Na sliki tov. Niko poučuje svoje varovance kako se meče žoga na koperski plaži.



Križanka



VODORAVNO:

1. Planota v jugovzhodnem delu Notranjske, znana kot zibelka slovenskega smučarstva, 6. neolikan človek, surovež, 8. vrhni del kože, 9. velike sprejemne dvorane, sobane, 10. slovenski tednik za razvedrilo, 11. duša umrlega po staroslovanski mitologiji, 12. tuja kratica za število, 14. leseni oporniki, tudi vodje letal in ladij, 17. srbsko moško ime, 20. prebivalec srednjeveške italijanske pokrajine, 22. črnici, prebivalci Afrike, 24. vrsta čaja, ki ga uvažamo, 25. vrste ženskih pričesk, ondulacij, 26. notranjski narodni heroj, španski borec iz Velikih Blok, (Stane Simič), 27. Ribje jajce, 28. morska ožjina na Malaki, 30. kratica zloglasnih hitlerjevskih vojaških formacij, 31. vrsta orientalskega barvila za lase, 32. poklicno izražanje, žargon, 34. tuj dvoglasnik, 36. osebni zaimek, 37. vasica, ki jo popolnoma obkroža Cerkniško jezero, 38. prvi izvir Cerkniškega jezera, ki ponikne pri Danah in privre na dan zopet v Gorenjem Jezeru, 40. vrsta acetatnega lepila, 42. egiptovsko žensko ime, 44. največje in najlepše rekreacijsko središče cerkniške komunice, z modernim hotelom, weekend hišicami in velikim naravnim parkom

NAVPIČNO:

1. Največji lesnoindustrijski kombinat na Notranjskem, ki se je s svojimi izdelki afirmiral v obeh Amerikah in dobršnem delu Evrazije, 2. ročaj, držaj pri lopati, 3. razkošje, obilje, 4. rimski državnik, nasprotnik Kartagine, 5. tuje žensko ime, 7. Notranjski »Klek«, v zadnjem času zelo priljubljena izletniška točka, 13. spomenik 27 talcem in 413 padlim borcem iz Loške doline in Babnega polja (nad Starim trgom), 14. domače živali, čuvaji, 15. poldrag kamen z črnobelimi lisami, 16. igralka zelo priljubljenega športa, 17. prodajalec starih knjig, starinar, 18. upravno-politično in gospodarsko središče komune na Notranjskem (glej sliko), 19. Odrgnjen, ogoljen prašič, 20. ime hrvatskega realista Ujeviča, 21. nabreklo od udarca, 23. železov okis, 26. nasprotje noči, 29. kraj na Notranjskem, pomemben kot važna in edina železniška postaja za potniški, predvsem pa za tovorni promet, 32. zavzetje nekega stališča (Srbohrvatsko), 33. gorjan, prebivalec, gorskih vasic, 35. ženski okras, 37. moško ime, 39. pridevek turških velikašev, poglavarjev naših zaslužjenih krajin, 41. začetnici našega državnika, 43. vol (srbohrvatski). - Kraš -

Notranjske uganke

V Postojni, Ljubljani zaigram, v Cerknici za take d'narje niti glasu ne dam.

(Jucke-box v cerkniški Delikatesi)

Dolgo so me gradili, sedaj, ko me ni več, so name že pozabili.

(Jez v Žilcah)

Dali so mi ameriško ime in vsake sobote pri nas prav živo in veselo je.

(Texas v Snežniku)

Po drugi uri ne hodite, če ne, se lahko zgodi, da še rib ne dobite.

(Ribogojnica v Loški dolini)

Če se kaj zgodi, peš morajo v Cerknico, ker mene ni.

(Telefona v hotelu v Rak. Škocjanu)

Kaj sem že revica vse pretrpela, še na prvi strani nsiem miru imela.

(Knjiga spominov v hotelu na Slivnici)

Milavec Lado

H • U • M • O • R

ON NE HODI PEŠ!

»Ali se nič ne bojiš, da boš na cesti srečal svoje upnike?«

»Prav nič, saj se jaz vozim s 'fičkom', oni pa hodijo peš.«

POGOVOR DVEH UPOKOJENCEV

Prvi drugemu: »Na severnem tečaju bi bilo bolje živeti.«

Drugi: »Zakaj?«

Prvi: »Pomisli, šest mesecev dan in šest mesecev noč. Pride inkasant z računom in mu rečeš: 'Pridite jutri!'«

NI GA RAZUMEL!

Dogodek v neki gostilni: Natakar gostu: »Priporočam vam piščanca. Pred njim bi se lahko odkrili.«

Gost (potem ko začne jesti): »Prav imate, starost moramo spoštovati.«



Takšen drenj nastane pred poslopjem kina v Cerknici, če se predvaja dober film



Utrinki z dopusta

Foto: Škrlić Jože

»Glas Notranjske«
Izhaja mesečno - Izdaja ga občinski odbor SZDL Cerknica - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik: Stefan Bogovčič - Člani uredništva: Franc Tavželj, Slavko Brglez, Slavko Tornič in Milan Strle - Tehnični urednik: Janko Novak - Korektor: Janez Lavrenčič - Tisk: CZP »Kočevski tisk« Kočevje - Letna naročnina 240 din - Rokopisov in risb ne vračamo

